

၂၀၁၈- ကူးဇီး, ပျံ့ဆန့်ကျင်ရေး, အထူးအရေးကြီးရေးအဖွဲ့အစည်း,

အကျိုးရှိစွာတိုးတက်ရေး, တားဆီးပိတ်ပင်ရေး၊ များလွန်းသော
အခွင့်အလမ်းများ ဆေးကုသမှု

မူဝါဒရေးရာ အဖွဲ့အစည်း

ပွိုင့် (ရိုးရှင်းကျင့်ကြံရေးအဖွဲ့)

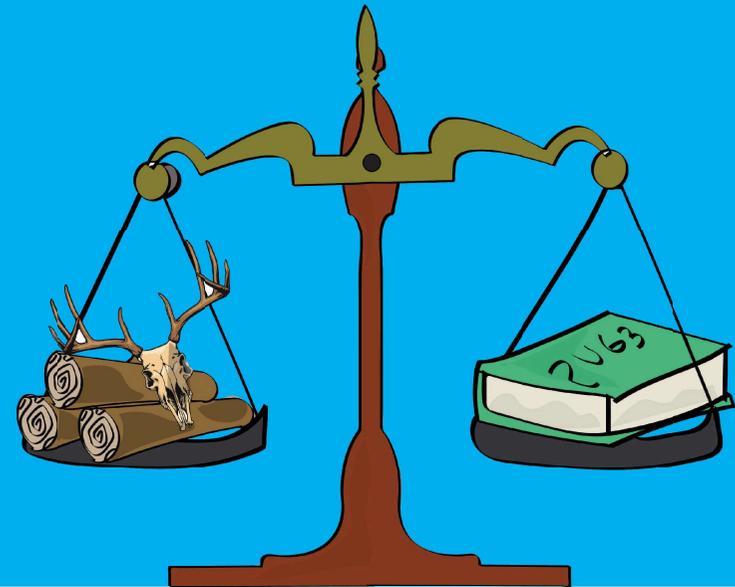
အမှတ် (၆၈၇)၊ ကြို့ကုန်း စလမ်း(တောင်)၊ အရှေ့ကြို့ကုန်း၊ အင်းစိန် - ရန်ကင်း။

ရုံးဖုန်း / ၀၉-၂၅၄ ၂၄၉ ၄၉၄

ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်လိပ်စာ / <https://www.facebook.com/PromotionOfIndigenousandNatureTogether>

အင်တာနက်လိပ်စာ / www.pointmyanmar.org

အီးမေးလ် / point.org.mm@gmail.com

ပျဲးထိးစုး သမတ မှုးမး နးကးဝီးဇဲ

၂၀၁၈ကူးဇီး,အထး ပျဲးဆး, ဘီးနး ဧဝီးတီဝံ

အီးဒျဲးဟံးခိးမိး, တးပျဲးခိးချီးလွံးဇဲ,
အခွး အလးဧးဆးဒုးဝံ

မုးဝးဇနး အုလးစုးဟံး

အဇူအလေးလိာ်	အကျိးအဂှး	စိးမွးဇေး
၁။ တားပဲ့ဒေးခိး ချိးမုးလွံးဇဲ၊ အခွေးအလးဆုး ခးဇုး ထံးဝံးအုလဗဝး။		၀ ၁
၂။ ၂၁, ယးစုလ ပံးလး ညံးလးဇေး, (FPIC) ဇး ဆးဒေးဝံး, တိးဇုးတိးဝံးစိးတုဟံး။		၀ ၃
၃။ ချိးမုးလွံးဇဲ, ဒေးဒီးဒေးခိးဒုးဖုး, မုးဝးမဟံး။		၀ ၆
၄။ အစုအဂှး, အဘံးဘံးဟံးဇးဆးဒေးဝံး, ဆုးခးဇုးထံးဒုး ဟံးဖုးစးမိးလုးဆိးဒုးဟံး နး လဲးဘံးပုးစံးဒုးဟံးဇေး, စံးကိးဒုးဖုး နံးဂိးဟံး။		၀ ၈
၅။ ကိးသုလုး ခိးစုလးဒေး မုးဝးမ။ (KNU Land Policy)		၀ ၁၂
၆။ မုးမးနးဂုးစိး အဇးမုးဒုးခိးဒုးအုလဗဝး။		၀ ၁၇
၇။ မုးမး နးဂုး အဇးမုးဒုးခိး ဒုးဇး စးမိးဇုးဖုး, နံးဂိးအုလဗဝးဟံး။ (Myanmar Investment Rules)		၀ ၂၁

- ၈. တားပျဉ်းခြင်းများ ဆေးကုသမှု၊ ထိခိုက်မှု (စံပြု
ယူ) ချိုးကောက်မှု၊ နယ်လုံးကျွတ်မှု၊ အခွင့်အလမ်း
ဟဲ များတိုးစိစစ်မှု (ICESCR) အဖွဲ့ကတိအ
ဖျက်တိအ တားပျဉ်းခြင်းချိုးဖျက်မှုလုံးဝ အခွင့်အလမ်း
ဟဲ ၂၅

- ၉. ထုံးတမ်း အလေ့အထ ၂၉

- ၁၀. ဒီးလီ၊ဒီးကီ၊ဒီးလမ်းဟဲ၊(စံမဲ့)
ဧည့် အား၊ဖဲတား ချ အလေ့အထ
ပျဉ်းဆဲ(၂၀၁၈ -ကူ) ၃၀

- ၁၁. (သမား၊=ယိတက္ကမ္ဘာဖဲနဲ၊)ထံဒီး မျိုး
ခံ ခိစုဒီးမျိုးမျိုးမျိုး . တလံဆဲလဲယဲ၊
ထံ၊ ယိ၊ ပုပု၊အိဟဲထဲပဲခိ(ယဲလဲပဲ
အုယံ)ရဲထဲဒီး ၃၃

တၢ်ပျဲးခိၣ်ချီၣ်မ့ၢ်လံာ်ဇဲ အခးအလာ
ဆုၣ်ခၢဇဵုထံၣ်မံၤ အုၤဃဇုၤ

FPIC ဧမ ဆေးဇွဲခံ, အိူဒူဟိာခိမိ, တေးပဲးခိူခိူ မူးလံးခဲ,အခူးအလေးဧမ ဆေးဇွဲခံ ဖိဖျးဒူဟဲ.

တေးပဲးခိူခိူမူးလံးခဲ, အခူးအလေးဆူးခ ငှေးထံးခံ အုဗစ့ .

၂၀၁၅-ကူးဖူးဖိဝေးယူး ခိူ(၂၄)နူကေး, ပဲးထိးစူး လူတီးထိး “ခဲလေး
ဧ” ခံ ဆူးဖျးနမ လှိးခံ,အတေး တေးပဲးခိူခိူမူးလံးခဲ အခူးအလေး
ဆူးခ ငှေးထံးခံ အုဗစ့ အဆဲး(၄) ပုဗ(၅) ဒူးကေး,အိူဒူဟိာခိမိ
တေးပဲးခိူ ခိူမူးလံးခဲ,(ခဲသ)ဒူ ,ဒူးကေး ခဲမိလူးဆိးဖူး ခဲမေး
ကူးဟဲဧ,အိူခိူဟိာ ခိမိခိူဟဲဧ,ပဲးကိူမိူကိူခံအယေး အမှူး ပဲး
တေးပဲးခိူဆူးဒူ,ခဲလေးခံ ဖိဖျးတိူဘေး.

၅. တေးပဲးခိူခိူမူးလံးခဲ(ခဲသ)ဒူ ,ဒူးကေး လူးလဲး,လဲးမူးတူးပူး
နမ လိအိူ မေးခဲဖူး လူးခူး (ခဲမေးကူးလဲး)ဟဲ, ထိးထိးဒူ
(ခဲပူယူ)လူးငူဟဲ,အဧမအယူ အမိူတိူဒိူဆိူဟဲဧ, ဧဆိူ
နမ မနှိးဇူးခဲဖူး ပူးပိူ နမ ထိးဖျးဇူးနမလိးညူး နိူနဲ, နမိအ
ကိူ ဟဲဧ ဆေးဇွဲခံ အိူဒူဟိာခိမိ,တေးပဲးခိူ ခိူမူးဟဲဧ
မူးကိူ မိူကိူခံ အယေးအမှူးပဲး ခိူဖျး,အမှူးပဲးတေးပဲးခိူ
ဆူးလေး.

ယာဇုပျံလား၊ ညံ့လာချေ၊ **FPIC** ဧ၊
ဆားဇုနု၊ တိဗျံမံ၊ စိဗျံဟံ။

၂၀၁၇ ကူး၊ဇေလ်၊ (၂၉)နှုကက နုပံးတီ၊ ဧ၊မစးခံ ၂၁-ယာစု ပံး လုညံးလး (ရတံလလ) နှုကကယိအိကဆဲး မွာ်ဖဲမွာ်လိာ်ခံ ,မိ တီဒီဆိဟံ၊ လုလဲ လဲးမုး လိာ်ဒုနု၊ထီထိဒု လုးငဟဲ၊ တးပဲးဆိ လံးခဲ အမုးမိ ဟံ ဟံးဒုစနံ ဟဲး အမိ နှိးဒု ,တီဂိ ကဲးနိဧဖုလု လုခံအကိအမုးပဲးဖိဖုဘးဧ။

၂၁ယာစု ပံးလးညံးလး **FPIC** ဧပဆးဒု နု တီ ဧဖု တီခံစးတးဟံ။

ယးကုတံ ဝဲးလဲး ဝဲးမးအဖု , ခိးကိးလိး ဝဲးပံး, အုနုငလံ နု အနှိးလိာ် တးပဲး ဘဲးဆဲးပွာ်ဟဲး, ဗဟိး ဝဲးမးနု တံးဝဲးလဲး -ပဲးနဲး ဝဲးမးဟဲး, မွာ် ဖဲ မွာ်လိာ်ခံ အမိတီဒီဆိဟံ ဧ (စံးမု ခွာ်အး) ဝဲးဧ , နုကု ဆိလံးခဲ အဝဲး အလး(စံးမု ခွာ်အး)ပိလး နိကု, ဝဲးဒုဧဖုလုဘးဧ။ တး ပဲးခိးမု ဝဲးဟဲး မွာ်ခံ အိးဒုကု ကး, လုဆိးဖု မွာ်ခံ လုးငဟဲး ,ပုကိ ထီထိဒုနုလိာ်ဟံမိဧ လိာ်တီခံ အယးအမုးပဲးတးပဲးဘဲးဆဲးဒုနု, ခိးလံးခဲ အမုးမိ လးဒု ဟံ လုတးပဲးဆိလံးခဲ မုးမိ ဟံးဒု စနံ ဝဲးနှိးကဲး နိနု , ဝိ ဟိးလး လိာ်, မိကိးနု အကိးမွာ်ခံလုးငဟဲး, ကုးနု ခးမံခံ လုဆိးဒုဟဲး ပုပိ အိးမုးအိးမစးခိးထီဒုဘးဧ ဝဲး တီဖုအိးဘးဧ။

၂၀၁၇ ကူး, မေးချိ(၁၉)နှုကက နံပံးစီဇာ မစးခံ ပံးလးညံးလးခး
ဇာ စံးတီနးတီပုဇျးခံ စံးတးဇာစီ စံးမးက့ု လူဆိညး နီနး, အီ
ဒုဟံးခိမိ တတးပုးချိချိမုးလံးဇဲ UNDRIP ကးပိခံ အခး
အလးအတး တီဂီု လူဆိလးဇာထီုဇးခံအကျိဖီ ဇျးတီ
ဘးဇာ.

ပံးလးညံးလးခးဇာ စံးတီနး, တီပုဇျးခံ စံးတး .

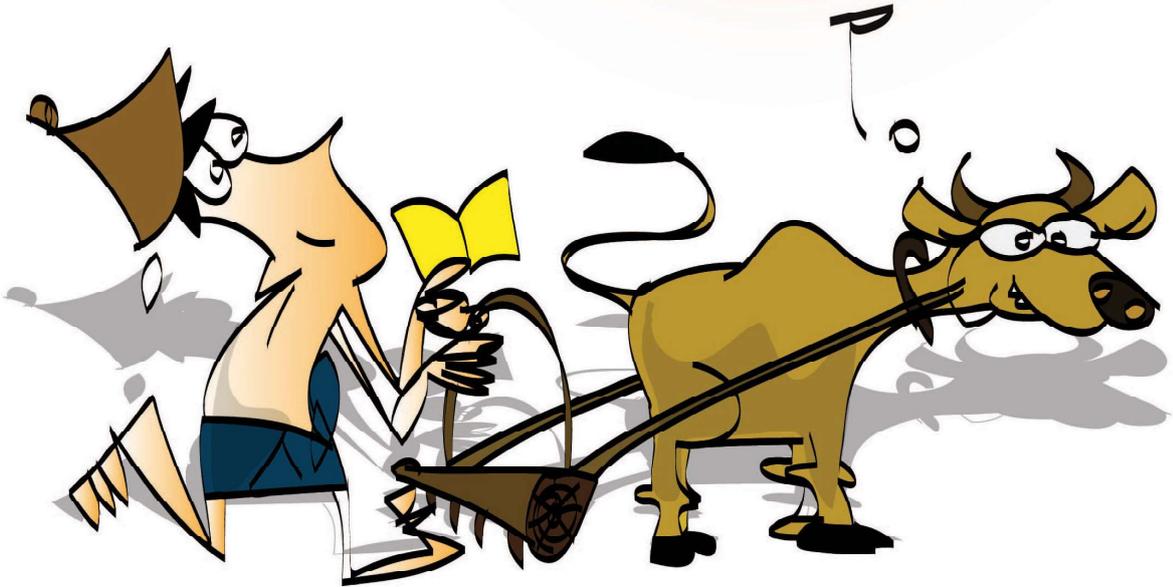
ဇမိတီဒီဆိဟံးဇာ (စံးမးဇွာအးဒု)ဇာ စးမးနး တးပုးဆိ ဟံး
အကျးဇာ ဆိဆုးမုးခိ,ခီခိခံ,မုးဝးဇာ ဟံးဒး ဇုးမး, ဆီုဇျးယး
ပုပီ လံးအိဇျးဖီ နးဇျး ခိအိ,ဇမိတီဒီဆိဟံးဇာ (စံးမးဇွာအး
ဒု) ပခံညး (ပီမိ) ဟံးအတး မိမိကိကိ လူဆိထးဘးဇာ.

ဇမိတီဒီဆိ ဆိနး မးဇုးဒုဇာ အီဒုဟံး ခိမိချိလံးဇဲ အခး
အလး ဟံးဇးဖး, မုးအး ဒု ဇီုလးဟံးအိ ,ကုးခးနးခးခး
မးမးဇာ စးခိလးအိနးတးပုးဆိလံးဇဲ,အဆိတးဗဝ လူဂု
ခံအးမးခိဒု မုးလးအိဖုးတး, စံးမးက့ုမုးခံခိဒးကးမုးခံ,အီဒု
ဟံးခိမိချိမုးလံးဇာ, အထုအဘိစံးဘးနး တးပုးဘးဆိနး
နးက့ုတးဇာ ဆးဇုးခံ, မုးဝးဇာ ထီု ဇုးခံ, ယစုကးအနမ သမဇးခ
ဟုန အတး မိမိကိကိ လူဆိထးဘးဇာ.

အနီုဇာစီ တးပုးချိချိမုးလံးဇဲ, အခးအလးဆုးခးထံးနး
ဖီဇျး တီပဲခံကးအနိ **Nations Declaration of Rights for
Indigenous People(UNDRIP)** စံးမးအတး မိမိ ကိကိတီဂီု
နးလူဆိထးဘးဇာ .

ချီးမြှင့်လွှဲမဲ ဒဲးနှိဉ်းဇုဒူ မုဝါမ

ဒဲးနှိဉ်းဇုဒူ
မုဝါမလွံး ဆုးဆုး
မုအိးစးတိံဘွာ့.

ချီး မျှလွှဲခံဒေသနဲ့ နှီးဇွဲဒုမ့မ့ဝဲဝဲ

၂၀၁၆-ကူး, ဇေ့နဝဲယံးချီး ဒုးကံ, ဇေ့နူပျးနနန ဇေ့မ့ (ပွဲထဲ) တီဒေဒိခံ ချီးမျှလွှဲခံ ဒေသနဲ့ ဇွဲဒု, မ့ဝဲဝဲအေဆီ (၄) ပမမ (၃၃) (၈) ဇေ့ ဒဲဒဲဒဲ အကျိး ဖီပျးတီဘေး

ဒေသမျှ အနုလီထီဆဲးကွဲးလမ့ဇေ့ပဲဒုဟဲဒုဆဲးခဲဒဲအိး

(၈) ဆဲးဇေ့ခံချီးဟဲဒု အပဲးဆီး အယးအမှပဲးတိနန လီတီခံ နဟဲ မျှမီဟဲ လမ့ဇွဲဒု အဘံးဘဲးဒဲဒဲ နန ချီးကူးလီ ဟဲဒု လဲးဘွဲဒုအကျိးဟဲဒုခဲ ဝဲးကွဲး ဆီး မျှ နန လူဆဲးဒု

(f) Conducting Free, prior, informed, consent and environmental social impact assessment.

အစ်ုအု် အဘ်းအဘဲးဟဲးဧာဆး၊ ဧုခံ၊ ဆုးခ
ဧုထံးဒုးဟဲးဖုး၊ လဲးဘွဲးပုးစံးဒုးဟဲးဧ၊
စဲးကွဲးဒုးဖုးနံးဂီုဟဲး .

Social and Environmental Safeguard for REDD+ Program in Myanmar

REDD လှူငှာဟဲဟဲ ပူပူပီ ထီဒီဒီလိာအိ တီဒီဂိလးဇာဖု ချီကူလီနု အစဲဒုအဂ္ဂါအဘါအဘဲဒုဇာ ဆာဒုဇာဝံ ဆုဒုဇာငှာ ထာဒုဒု အစဲအမ့ဟဲ .

(၁-၃) **REDD+**လှူငှာစာဟဲလှူနု တာပုပဲဒုဒီချီမ့ဟဲဟဲ, အီဒုဒုဟံဒါဒါဒါချီမ့ဟဲနု, ဆာဒုဇာဝံ ဒါဒုဒုဒုဒုမ့ ကူလီဟဲဟဲ, မ့ဖဲမ့လှီဝံ အမိ တီဒီဒီဆီဟဲ, ဇာဆာဒုဇာဝံ အခွဲအလားဟဲဇာ လဲဒုဒုဟဲဟဲအိ, အယးအမ့ပဲဒု တာပုပဲဒုဒုဒုနု လီတီဝံ မမ့တုဒုလမာဇာဒုဒု(FPIC) လှူဆီဒုဒုဟဲဒါဆဲနု ချဲဒုဒုဒုလှူဆီပီလးဇာ.

(၁-၃-၁) **REDD+**ဆာဒုဇာဝံ မ့ဝဲဟဲဟဲ နုဒါ တာပုပဲဒုဒီချီမ့လှဲနု အီဒုဒုဟံဒါဒါဒါချီမ့လှဲဇာဆာဒုဇာဝံ ဒါဒုဒုဒုဒုမ့ဟဲဟဲ, မ့ဖဲမ့လှီဝံ အမိတီဒီဒီဆီဟဲ ဇာဆာဒုဇာဝံ အခွဲအလားဟဲ လဲဒုဒုဒုဒုဇာလားဟဲအိ, အပဲဒုဒု အယးအမ့ပဲဒု တာပုပဲဒုဒုဒုနု မမ့တုဒုလမာဇာဒုဒု(FPIC)လှူဆီဒုဒုဟဲဒါဆဲနု ချဲဒုဒုဒုလှူဆီပီလးဇာ.

(၁-၃-၂) အနုဒုဒုဒုဒုဇာဆာဒုဇာဝံ ကူလီဟဲဟဲဇာဆာဒုဇာဝံ (FPIC) လှူငှာဟဲဇာ , ဆာဒုဇာဝံချီလှဲ ပူတမ့နုအမိ မမ့တုဒုဒုလားဟဲဇာ. နမိလှူဟဲနု, အကီဇာဖဲဇာတီဝံ အခွဲဟဲ ဇာဆဲနုလှူဆီလးဇာ.

(က) ဆဲးတိုင်းနားနားဆေးနားခံချီးလွှဲပေးထိုး၊ မျှော်စီဘေးမျိုးဖိခိမ်း
ဖုအစုအဖွဲ့ပေးထိုးချီးဂုဏ်၊ နတ်ပုဂ္ဂိုလ်နားမတ်ပဲလေးလေး။

(ခ) ချီးမွမ်းမှုခိမ်းအိတ်ဖွဲ့နားလူဆိတ်ဒုက္ခမျှော်စီလူဆိတ်ဒုက္ခ။

(ဂ) နှုတ်တိုင်း လွှဲနား အလွှဲလှဲလှဲ လဲးဘွဲ့မားနီးထွေးခံချီးစုလွှဲပွား
ပွားခံ မျှော်စီလွှဲခိမ်း ဆေးနားမခွေးဒဲးပိလေးလေး။

(၁-၃-၃) တားပျဲးခိမ်း ချီးမွမ်းစုလွှဲနားအိတ်ဒုက္ခဟိမ်းခိမ်းခိမ်းလွှဲခံ၊ အယား
အမှားပဲလေးတားပျဲးဘေးဆေးနားမမျှော်တုဒုက္ခလေးနားဒုက္ခ(FPIC)လေးနား၊
အကိမ်းဖိဖျား တိမ်းအတား စေးလေး ခိမ်း။

(က) ယိတ်ပိတ်ပေး ခွဲလိတ်နံ့ဂိတ်ဟဲးအေးလေးနားအိတ်လူဆိတ်ဒုက္ခ။

(ခ) ပိတ်ပေးခိမ်း အဆေးဆေးဘုရားနားမျှော်ခံ၊ ဝိတ်နားအိတ်အိတ်လူဆိတ်ဒုက္ခ
မွှေးခံ ခိမ်းစုဒဲးမျှော်ဟဲး မွှေးဖွဲ့မွှေးလှိတ်ခံ အမိတ်တိတ်ဒိတ်ဆိတ်၊ ဟဲးလဲး
ဘွဲ့ပေးခိမ်းခိမ်း လူငုလူဆိတ်ဒုက္ခ။

(ဂ) REDD+အစားစားဟဲး စနားစားခံအခွေးထိတ် လူငုဟဲးပူပီ မှု
လဲးခံအခွေးဂိတ်အိတ်ကယုစ အိတ်ဒုက္ခဟိမ်းခိမ်းခိမ်းမျှော်လွှဲခံအခွေး
အလေးဟဲး လဲးဘွဲ့ခိမ်းခိမ်း အခွေးအလူ ခွေးဒဲးနား မလူဆိတ်
လေး။

(ဃ) ချီးအနားစုနား မမျှော်တုဂုဏ်ခွဲလိတ် နံ့ဂိတ်အေး၊ နီးလူဆိတ်ဒုက္ခ။

(၁-၃-၄) စံမေးကွဲ့ ဒဲးမျှထိ၊ ရှိကွဲ့နမ၊ အစိလှိအီဒူဗိ၊ ဘီနမ၊ အီဒူ ချီကံ၊ ဖုလုန၊ အထာထွာပျိအီဒူချီလဲး၊ ကာဖု အီဒူဇာ ဆးဇုခံ၊ အကျိလိဟဲး၊ အယးအမှပဲး၊ တးပုဘဲးဆဲးဒူနမမမျှ၊ တုဒူအခွဲဟဲး၊ လာဇုအိ၊ ဘီနမဖုထိ၊ ဖျဲကူဇဲးလး၊ နမိ လူစးဇဲးခံခွဲး၊

(က) အဘီဇးမှ၊ ထွာပျိဒူနမ၊ ဘီနမအီဒူ ချီလဲးဒူမှဗာဆံဆံ၊ လူဆိဒူဇာ (FPIC) လူငုစံအတမ့ဘျိထီဇုလး၊

(ခ) နမိလူ လူဆိဒူဇာ မမျှတုဒူဟဲးမလုခံအခွဲး၊ ဟဲးကူ နမ၊ စံမိလူဆိနံဟဲးဖုထိဒူ၊ နမအစိလှိဝီဟဲးမှအိ၊ အခွဲးအလာဟဲး၊ စးမိဇဲးကးဖုခိ၊ ဆဲးနမလုဇး ဇဲးပိ လး၊

ကီုသုလ္လံး မုၢ်ဝဲမ
(KNU Land Policy)

ကီသုလု မုဝါမ (KNU Land Policy)

ကီသုလု ဒဲးမု မုဝါမဒဲးမု စံမု ဧဝါဒဲး ဒုဒါမဆးဒဲးနု
ချီဒါနုဒါမဆးဒဲးမု အယးဒါမုပဲး တးပုဒဲးဒါနုဒါမမု
တုဒါလုဒါဒါမ ဆးဒဲးမု, (FPIC)မ လဲးလဲးယီယီ ဖါဖါတီ
ဘါမ.

(၁-၄-၁၃) အယး လီတီဒါမုမု မုတုဒဲးပဲးမု အဒဲး. (**Free, Prior, and Informed Consent- FPIC**) နံ ဒါဒါဟံဒါမုဒါလဲး
နု နဟဲဒါ ဒါဒါဒဲးမုဟဲ ဆဲးဟဲနု မုဒါမုလီဒါမု အမီတီဒါဒါ
ဟဲဒါ အကျီ မုမုကုလီဟဲဒါမုဆးဒဲးမု ဆါဖါဒါဟဲဒါဒါ ဒါ
ဒါပဲး,လုဒါဒါဒါ ဂုဒါဟဲ ဒါ. ဟဲဒါ အဒဲးဒါလဲး ဒါဒါဟံဒါ
ဒါဒါလဲး အဒဲးဒါလဲး ကုဒါမု(UNDRIP) ကါဖါဖါနု အမီလဲး
တးပုဒဲးလဲးမု ဆးဒဲးမု ကုလုဒါမု(UNDRIP) ကါ
ဖါဖါနု နုဒါတုဒါမုဆးဒဲးမု ဒါပဲး ဒါလဲးတီဘါမ.
လဲးတု အထဲဒါ နီနု စံမုကု ဒါ ဒါလဲး ဒါနုဒါဒါဒါ ဒါဒါ
လဲးနု စံမုကုလဲးမု လဲးဒါဒါ ဆဲးဟဲနု ညးဒါဒါဟဲ မုဒါ
ဒါ အနုလီထီ ပါထီ ဒါ,ဟံဒါဒါ လဲးဒါဟဲလီဒါ, စံမု
ကုဒါကျီလီဟဲဒါမုဒါဒါဒါဒါ. ပါနုဒါလဲး, ဆဲး
အဒဲးပဲးဒါ, ယါဒါဒါ ဒါဒါမု ပါလဲးမု ,လဲးဒါဒါနု
ဖါဖါလဲး.ဒါ ပဲးဒါဟဲဒါဒါဒါဒါဟဲဒါဟဲဒါ ဒါဒါ မုဒါ

၈. **FPIC** နှိုးငြိုးနှိုးဆီးလွှဲအကျိုးပေးမှုမရှိဘဲ ဆူးဖျားဒူးနုနု တူး၊ နှိုးမွှားဖျား
လား ခွေးဂုဏ်၊ ဆူးခဲပဲနုနု၊ လိပ်ပိပ်ပေး နှိုးခွံလိပ်အတော့ ဆူးဖျားဒူးဟဲခါ
အခွေးပဲနုနုတိကော့.

(၃-၅-၇) ချိုးအနုစုနုနုပေးခံခါစုဒဲးမျှဟဲအေး၊ ဆဲးဟာနု၊
ဒဲးအခါအပေးဟဲအေး၊ ယူးလဲးတူးပွဲ ဆေးယားဒူးဟဲဖူးနှိုးစုဝဲနု၊
ဆဲးဟာနု၊ အဖေးခါမျှနုနု လဲးတွဲဆူးဂူး ခါ ခံ ချိုးဟဲ၊ဆဲးဟာနု
ငြိုးနှိုးလွှဲခဲပဲသွဲဒ ပိပ်ဟာပွဲ နှိုးစုခွေးမွှားလေး.

(၃-၆-၂) ထိုးဒီးဇူးမွှားနုနုတိခံဒဲး (**Reserved Land**) အနုမိဒဲးနှိုး
တူးအေး၊ဆဲးဟာနု၊ အနှိုးအေး၊ ကလေးထံတီးစုမေး(**KFD**) ခဲထံတီး
“ယွာဝဲ”ထိုးဒီးတိဒူးခဲလေးဟာခံဟဲ၊” ကိပ်လိပ်လိပ်တီးလေး”ခလား
ယုခေး၊ ထံတီးဟဲ၊ နုနုဂဲ “အုယံ”နုနု အဘဲးအေးကူးစုနုအါခံ၊
အေးကူးစုခံဒဲးဟဲအေး ဇူးမွှားတိခံဒဲး ထိုးဒီးဇူးမွှားစုတိ
ခံဒဲးမျှနှိုး၊ ချိုးကူးလိပ်ဟဲ၊ လေးပုခဲကူးလိပ်၊ ဂုဟာပုခဲကူးလိပ်အေး
စုခံအနှိုးစုဝဲဒူးဟဲအေးနုနု နုမိဒဲးကော့ ဗဟိာ ဒဲးမျှကိပ်မဲတံ နုယိပ်
ပိပ်ပေးခါအတော့ ဂျိလေးအေးနုနု ပေးခံချိုးဟဲခဲ **FPIC** ဆဲးဟာနု၊
ငြိုးနှိုး ဒဲးမျှကိပ်မဲတံ နုမဆေးဖျားခံအတော့ချိုးပွဲဒီးခဲ အပဲးအ
ကျိထိုးဒူးဖူးမဲနှိုးစု လေးထိုးစုလေးအေး. (**KFD**)ခဲဆေးစုခံခွံလိပ်
အေး ဗဟိာဒဲးမျှကိပ်မဲတံနုနု၊ ဆူးဖျားပဲလေး အထိုးစုဘေးအေး. ခါခဲ
ခွံလိပ်အတော့ ပေးဆေးလိပ်ခံ ခါဟဲ ဆဲးဟာနု ငြိုးနှိုးဒဲးမျှကိပ်မဲတံ

ဧေ, **FPIC** ဧေအတုး ချီးကူးလီး နုး ဂုးဟလုးရ ဧေဆးဒုးခံေ, အနှီး
ဒုးတုး ဒုးနုး, ချီးနုးရုးဖုး အနှီးဒုးတုးပုးဒုးဒုးဟဲး လဲးဒုးဒုးဟဲးပုး,
ထံးဒုးဒုးဒုးတုး တုးခံးဒုးကဲး စးဒုးဒုးလုးဆိးနုး အုးအိးကဲးဖုး, ပုးပုးဆဲး
ဆဲး,အပဲးလဲးဒုး လုးဆိးဒုးမိးဒုးခံေ ချီးဟဲး, ဒုးအး ဒုးမုးနုးမပဲးခိး
ဘးဧေ.

(၃-၉-၁၀) အယး လိးတိးခံေ, အမုးပဲး, နုးမမုးတုး ဒုးပဲးဒုး **FPIC**
ဒုးဟဲးပုး တးပုးဆိးလံး ဒဲးဒုး, ချီးမုးအတုး အဖုးလံးဒဲးအံး
ထိးဒုး ဂုးတး,ဒဲးဟဲး, အတုးလး ဒဲးမုး လုးပးဒုးဟဲးဆဲးကိး
လဲးဒုးဒုးခံေ, ဒဲးဟဲး, တိးနုးဒုး ကဲးဒုးထိးခံေအဘိးဒုးမုး
အမုးခိးဒုး,ဒဲးဒုး,ဒဲးဒုး,လဲးမုးတုးပုးဒုးဖုးလုးဒုး စံးမုးကဲး မုးဟဲး
ဒုး, မုးဂိးတိး ဆဲးနုးလဲးဒုးကဲးဒဲးလး, တးပုးဆိးဟဲး, နဟဲး
ဧေ လိးတိးခံေ အယးအမုးပဲး နုးမမုးတုးဒုးလဲးဒုး, အိးဒုးဟဲးထိး
အနုးလိးထိး ထုးကဲး, ပုးဒုးဒုးဟဲးထိးဒုးခံေ အဘိးဒုးဂုးစံးမုးကဲးမုး
ပးဒဲးဒဲး, အမုးဂိးတိးဆဲးနုး, စးဒုးပဲးကဲးဒဲးလး. ပဟိးဒဲးမုး
ကိးမဲးတံး, ပုးနုးလံးဒဲး ယိးပိးပးအဆးဆး ဒုးဒဲးဂိးဒုးနုးတုးဒုး
ဒုးခံေ, အဒုးအနုးလံးဒဲး, အစုးအဝဲး အဘိးဒဲး, ထံးဒုးဒုးထံးဒုး
ကိးမဲး တံးဒဲးမမုးတုးဒုး, (**KNU EPC**)ဧေ ထိးဒုးဒုး, တုးဒုးတိးခံေ စံး
မုးကဲးဟဲးဒဲး ဆဲးနုး လုးဆိးဒုးဖုးအဒုးပဲးကဲးထိးဒုးဘးဧေ.

(၄-၁-၄) နံမူဝါဒ ခုနက ဧဖူဖီ တီလံ ဒဲးမျှဟဲာ် ဘီနမ လူပမး
ခွဲး အီဒူချီပဲးဒူ,ဆဲးဟာနု လွဲဖျိဒုဒူဒူ ဆဲးနမ မခွဲးဒဲးတမး
KNU အနပမးဟဲာ်နံး လဲးဘွဲးခိဝဲ ဒဲးမျှလူပမးခွဲး ခွဲးနမတီဒဲးဝဲ
ခိပွဲးပွဲးပမ အထံးပဲးဒဲးကီပဲာ် တမးပဲးဒဲးဆဲးဒူဟဲာ်, မစးဒဲးထီ
ဒဲးဘးဒဲးအဘီဒဲးဂုမုာ် စံးမုကုပမဆဲးဆဲး အုပစဲ,ဆဲးဟာနု
အုဒူဒူဒူ,မဆဲးဒဲးဝဲ ဆုပုဒူဒူဟဲာ်ဒဲးဟာမီ နဟဲာ် **FPIC** ဘူဒဲ
ဒဲးထီဒဲးဘးဒဲးတမးပဲးဒဲးဆဲးဒူနမ ဆုပုဒူဒူလူပမးဟဲာ် အဘီ
ခါမုာ် ဘီနီ,ဘုအိပဲးဒူ ,စီဟူဒူ မုာ်ပမပိဟာ ဧပွဲး စးစံးကထီ
ဒဲးနမ, ဆဲးဒဲးဝဲ တဂုလမဒဲးဒူ ဟဲာ်ပမ လူဆိဒဲးနမ နမးတမး
ဆဲးဒဲးဝဲ ချီအခွဲးအလး အမး ခိမုာ်မီဟဲာ်ပမ လမးဒဲးအိ ဧဖူဖီ
နမပူပီလိအိ စံး စံးကထီဒဲးဘးဒဲး.

မု?မးနး?ဂ?အေး? မျှော်ခိ?ဒူ? အု?ပစ?

မှူးမား နားကု အဇ္ဈိန် မြို့နယ် အုယုတ် ဗဟို

မှူးမားနားကုအဇ္ဈိန်မြို့နယ်အုယုတ်ဗဟို ဧ(၂၀၁၆)ကူး၊ အိတ်တီးဗား ချိတ် (၁၈)နှစ်ကား

၃၆. အဇ္ဈိန် မြို့နယ် ဝမ်းချိတ်နား၊ နံ့ အုယုတ်ဗဟို ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၊ အကိတ် ဧကလူငယ်ဗဟိုဗဟို၊ ကိတ်မဂ္ဂါးဗိတ် တိတ်ဖျားပျော်နား၊ အခွားပဲးခိတ် လားနားအား အဇ္ဈိန် မြို့နယ်အုယုတ်ဗဟိုလားဧ။

- (က) နားကုမိတ်ဖျားအလှဲအလှဲ အနှိတ်ဧကတ်ခိတ် အဇ္ဈိန် မြို့နယ် အမှတ်မား ဟဲ။
- (ခ) ဟဲကွဲအနားအတိတ် ဝားနား၊ အဇ္ဈိန် မြို့နယ်လားခိတ်လူငယ်အိတ်ဒု။
- (ဂ) အဘိတ်အဘိတ်အဘိတ်အဘိတ် ဟဲဧကွဲဖွဲ့ မွဲလှိတ်ခိတ်ခိတ်ခိတ်ခိတ်ခိတ် ဟဲနားအိတ်ဒုဟိတ်ခိတ်မုတ်ဟဲဧ၊ လှဲမုတ်ခိတ်ခိတ်လားဧဒုမုတ်ထိတ် ဧကိတ်ခိတ်လူငယ်ဟဲ။
- (ဃ) နားကုမိတ်ပားဒဲးမုတ် နားအိတ်အိတ်ဒုအိတ်လားဟဲဧ မနှိတ်ဧပဲး ဒု ဧ၊ အဇ္ဈိန် မြို့နယ် လူငယ်အိတ်ခိတ်လူငယ်ဟဲ။
- (င) ကိတ်မဂ္ဂါးဗိတ် မလှဲဧကလူအခွားဟဲ တိတ်ဖျားဧကွဲ ဧကွဲအဖွဲ့အဖွဲ့နား ဧကွဲတိတ်ခိတ်အဇ္ဈိန် မြို့နယ်လူငယ်ဟဲ။
- (စ) မွဲဖွဲ့မွဲလှိတ်ခိတ် အမိတ်ခိတ် ဒိတ်ခိတ်ဟဲ ဆွဲလှဲ၊ စိတ်မုတ်၊ ဧကွဲနား၊ ဧကိတ်လား၊ နှိတ်ဧလားဒု အခွားအလားဟဲဧပိတ်ခိတ် အုယုတ် ဧကိတ် ဟားနား၊ မမုတ်တုတ်ပိတ်မိတ်(ပတိတ်ညိတ်) စိတ်ခွဲအတားပဲးတိတ်ခိတ် လူငယ် ဧကွဲအလားဧကိတ် အခွားအလားဟဲ။

၄၁. အင်္ဂါပေါင် အဇာ မြေခွဲလှူ ချွတ်တဲ အလဲဟာ ဝံအဇာ မြေခွဲလှူအဖျဲကော မဇ္ဈကော.

- (က) မှုမနးကုမိ ဒုပီ ပျဲယိပုးစံခိ, အဆိအတိ ထီုးခိဝံ ဘိဘဟဲဘံမျိခိဝံလှူင့ဟဲ, ပျဲလိပုးစံဒုဟဲပူပီခိ ဝံ အဇာမြေခွဲ လှူင့ဟဲ
- (ခ) သုတုသ နနမ လဲးပျဲတုပု အိန္နုဇီ (ယံယဲ)နမ မစခံ အဇာမြေခွဲလှူ ဆိဒုဟဲ ဆံဟာ ဧပံ, အစိလိတုပျဲ ထိ စီမျိရု ဆံဆု မဒိဇုဖု မမံဇုဇံ မစာဒံ ဇုဇံဖု အဇုအမှ အလဲဟိဟာဝံ နံဂီထဲပျဲဒုဟဲ ထလဲဟဲ, အယိနမ တလံဆု အမှ အံအဒိဟဲ, မဒိဇုဇံ ဘံနမ မျေ ခိ ဝံ အဇာ မြေခွဲလှူ ဒုလှူင့ဟဲ.
- (ဂ) တုပျဲဒုကမ္မဝံ, တုပျဲခိ ချိမျဲစုလံဇဲ, ဝံလိနမ ယဲကု ဒု ထုဇု နံဂီဟဲလဲဘဲခိဝံ, အဇာမြေခွဲ ဒု လှူင့ဟဲ
- (ဃ) တုပျဲဆိဟဲဟိဇုပျဲယိပုးခိဒုဟဲထီုးခိဝံအဇာ မြေခွဲလှူဒုလှူင့ဟဲ
- (င) အစုအု အဘိအဘု မွဲဖဲလှူဝံ “ဂုသ” စနိဟဲလဲ လဲဝံ လဲဘဲ ပုး စံခိဝံ အဇာမြေခွဲ ဒုလှူင့ဟဲ .

၄၅. ကီမရှင်္ဂနံ ပမမ(၄၄)အတံ ဘီနမ ချံဒဲးဒဲးကီဒူဒဲး, စုမး အဖွာ နမစမိတီဝံ, နမဂုဂုကမ ကူထီ ကျီဒူဒဲး နမအမေမေမူဒီ ဒူ မေဆမးဒဲးဝံ, ပီ မှီဟဲဒဲး ဆွဲ လံ ဝေထွဲကဲဒဲး စောလဟာအံ ဆံတံနမ အလဖဝါ, စုမးအစု အဖွာမဂု အလုအလးဟဲ တမပု ဘဲဆဲး, တုဒဲးနမမလူဒဲးဘဲဒဲး.

၄၆. ကီမရှင်္ဂနံ နမဂုဒီနမနမဂုဆဲးဟဲဒဲး လူဂုဒူဒဲး'ထီထီဒူဒဲး, အစဲအစဲ အဘဲဘဲနမ ချီကီလီ(ဗဝ)ဟဲဖု လဲဝံ အကျီ ထီထီ ဒူဟဲဒီလမဒဲးဖုဒီဒဲးဝံ အမေမေမူဒီ ဒူလူဒဲးလဲဒဲး အခွဲပုစီ(အမံ)ဆဲးပဲးကမဖု, စမိဝံဒဲးဒဲး, စုမး အဖွာစုထီ ဒီဆီဒီ ပျဲထီစု, လူတီ ပီ တီဖုနမအမူမူလမဒဲးလဲဒဲး. မချံဒဲးပီဒဲးဖု, ဆမးဒဲးဝံ တံဒဲးလဲဒဲး,

မဲးမးနးကဲး အမေးမေးျှုးခိးဒဲး လူးဆိးနံ့ အုလမ့း
(Myanmar Investment Rules)

အဆီး(၁၆)

အဇာမုဗျူဒီ ဝံချီလွံးဇဲ, အလူဝိဟံး.

၆၅. အဇာမုဗျူဒီ ဝံချီနံး,

- (က) နးဂုဇိဒုကဂု တးပဲးဒီချီမုး လွံးဇဲ ယိပိပးလိထိ တက္က အလး လီ, စးမိ မျိဝံ ဝံလီ နံဂီ, ထူးဟဲးဇဲ မဆိးဒု မတိဂိပဲးလးဟဲးဇဲ.
- (ခ) မိဇဲ အဇာမုဗျူဒီဒုဇာဆးဇဲနး, တုဇးဇဲနး အီဝံ အုဗဟဲး, လူဆိ နံ ထူးဟဲးနး နးဂုက ကးမိဇဲဝံ အပဲးဆီး စးခဲ စးညးဟဲးဇဲ • လးဇဲအိ, မွဲးလိလိဝံ အဘဲ ဘဲ ဇဲဂု ချီကီလိ, ဟဲး လဲးဘဲ ပုးစံးဒု စိစး ဆူးဂု ပုး စံးဒု မွဲးလးဟဲးအိနး ယဲးကျဲဒုဒီဇဲ ဟဲး လဲးဘဲ ပုး စံးဟဲးအိ, တိဂိပဲးလူဆိ စးမိ ပဲးလးဇဲ.
- (ဂ) အစူးပုးစံး(အံး)ဆဲးဟဲး ဝိဒုကပိဝံ အဇာမုဗျူဒီ လူဆိဒု ဖု လူဇိဒု လူဆိနး လူဟဲး, ဆးဇဲဟဲး, ထံးတိဒု, အမိတိဒီဆိဟဲး ဖိလိစးလးကျဲဒု, ချီကီလိနး ဒီဆိဆူးဂု ပုးစံးဒု ဟဲးဂု မွဲးနး, နမိဆူးဂု ပုးစံးဒုဟဲးဇဲ ထးဇဲ, ခးဇဲဝံ အယိကျဲဟဲးဟဲးဂု, ဆူးဂု ဝံချီဇဲ ယိ ပဲးလးဇဲ.

(ဃ) မွှားဖူးမွှားလှီးခံဒီးဆီးဟဲး အယုးလဲးဟဲးထံးဒီး ပူထံးဒီး၊ အုယု
 ဝဲးနဲး၊ လဲးဘွဲး ပုးစံးဒီးဟဲး ဝဲးကွဲးဒီး ဟဲးလူဆိးနဲးဟဲးအတဲး
 အယုးအမှဲးပဲး၊ အမျိုးတုး ဒီးလူခံ၊ အဇးအမျိုးဒီးဒီး လူယုဝဲး
 ကွဲးဒီးစံးဟဲးမီး ကီးမဂ္ဂဲးဒဲး အခွဲး ပုးဒီးအယုး လဲးလဲးလဲး
 ထီးဒီးဘဲးအဲးနဲးလူ အခွဲးပုးဒီး ဘုးဒီးတီခံ အဇးအမျိုးဒီး
 လူဆိးဒီးဟဲးနဲး၊ လူယုလူဆိးဒီးအိးခံ အခွဲးဂိးအိးကလူ
 ဆိးဒီးအိး၊ လူခံအဘဲးဘဲး၊ ချိးကီးလိး လဲးဘွဲးပုးစံးဆူးဂွဲး
 ဒီး ဟဲးအဲး မျှာဝဲးကွဲးလူဆိးတီပဲးခံအကျိးအလိးဟဲး ကီး
 မဂ္ဂဲးပီး တီးနဲး ဟဲးလဲး.

မှူးမာနားက အဇာမေမျှော်ချီနံ့အုလစားဇာ၊ စံမးက့ နာမးယုာဝု
ဂံ့ထာနု (၂၀၁၇-ကု၊ မချီ(၃၀) နူကားဆိ နာ ကွညာအိကား.

၆၁-ကီမဂျံနံ တီနုမေဖျာဝံ ပီဟီဒုဟဲကီဆိမဲ့ တုဇ၊
လုနာစုမးထာနု၊ စုမးအစုအဖွာ ဟဲဇာတားပုဘဲဆဲဇာ နာ အစိ
လိလု အီမိဂု၊အဇာအယုဟဲဇာ၊ ကီမဂျံဗီ၊ ထိမာနုထိဇဲး
လာဇာ.အဇာမေမျှော်ချီဒု လုဇုနံ၊ တားပုးချီချီမုလံဇဲ၊ အစုး
အလာဆုဇာ ငုထံဒု အုလစားဇာ ဆားဇာအီနု၊ ကီမဂျံနံ ဟံဇာ
စဲကီဝံ လုဆိဒုဒုဇဲအီအပာ၊ပအိအဖျာ ဆံဟာနု၊ အစုးပု
ဒုဇာ ပီလာဇာဖု၊အကျိလိဟဲအဖျာကား၊ဆးနုမေခံဒဲးပီဇာဖု၊
ဆားဇာဝံ တုဇာသလဲး ,ငုးနဲစုမးဟဲ၊ ဆံဟာနု၊ဝီနုမီ ယီပာ
စုး မွာဝံ ချီဟဲဇာ၊ဒံဒံအီဒုအိကား တားပုဘဲဆဲနု နဟဲမ
မျုတု မျုမီဟဲ၊လာဇာဇာဖု၊လုဇာမီ၊ လုလုမီ ဆးနုမေ ခံဒဲး
လာဇာထီဇုဘာဇာ.

တားပဲ့ဒုက္ခကားဆေးဇွဲခံ၊ ထီးထိုးဒုက္ခ(စွာပွာယု)ချိုးကိး
လီးနုယဲကျားဒုက္ခ အခွေး အ လားဟံ၊မမျှတုစိးချုး
(ICESCR)အဒုက တီဖျားခံ အီးဒုက္ခဟံခိမိ
ချိုးမျှလွံခဲ အ ခွေး အလားဟံ။

တားပဲ့ရေးဂုဏ်အဆုံးအရှင် ထိုးထိခွင့်(စံပွားယု) ချိုးကူးလိနုနု ယဲး ကျွဲဒုဒုအခွဲအလား ဟဲး, မမျှတုးစီးချွဲ (ICESCR) အဒုဒုကတီဖျာ ဝဲအီဒုဒုဟံးခိမိ ချိုးမုးလွဲး ဝဲအခွဲအလားဟဲး.

မုးမနုးဂုနုး(ICESCR) ဧတားပဲ့ဒုဒုကတီ ပုးပီလိအိ ဧဖျာဖိ မုး လားအိ လုးဆိဒုဒု,မမျှတုး လဲမုးအီဒုဒုဝဲ ဝဲ နုးဂုထိဒုဒုဘားဧဒု.

(OHCHR 2009b: Paragraph 36) စီးချွဲ အဖျာဝဲဒုဒုပအိနုး, အီဒုဒုဟံးခိမိချိုး မုးလွဲးဝဲ, အခွဲအလားမုးအိအိကတီအဆုံးအရှင်, အထိဒုဒုအလုးဗုဒုဒုဆဲးဆဲး, အယး အမုးပဲးတားပဲ့ဒုဒုနုနု ဟဲးမမျှဝဲလွဲး လုးဒုဒု(FPIC) ဝဲစံ မုးဟဲးဧဆ လုး ပဲးတီဒုဒု လားဧ.

(OHCHR 2009 b: paragraph 37) ဝဲစီးချွဲကတီဖျာတီဝဲအတား, ကိညာ နုနု တီကတီဒုဒု, (ICESCR) ဧဆဆုဒုဒုနုနု,လိတီဝဲ အယး အမုးပဲး တားပဲ့ဒုဒု ဆဲးဒုဒု နုနုမမျှဆုဒုဒုလုးဒုဒု(FPIC)စံမုးဟဲး ဧခိ, မျှဝဲပွဲပွဲမုးတီဝဲ-၂၁-နုနု ဧဖျာ တီကတီ.ချိုးလွဲးဝဲ မမျှ တီ လုးဒုဒုလုး လုးအီဒုဒုဟဲးဖျာဒုဒု, အီဒုဒုဟံး ခိမိချိုးမုးလွဲး ဝဲ, ခိစုဒုဒုနုနု, အဧအယုဟဲး ပးဆုဒုဒုဘုဒုဒုအိ. လုးလွဲး လိအိ, မုးဒုဒုထိဒုဒုခိအိ, နုအမုးမုးအ နုနုလိထိဆဲးကွဲ, လုးဒုဒုနုနုတီဝဲ ,လိတီဝဲ အယးအမုးပဲး တားပဲ့ဒုဒုနုနုလွဲး ဝဲ မမျှဝဲ ဟဲးလုးဒုဒု မုးဒုဒုဟဲးမုး, မိခိစုဒုဒုဟဲး, အီဒု

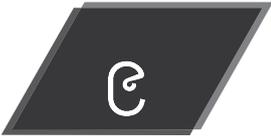
ဒုတိယအိမ်ခြံမြေလွှဲပြောင်းရေး၊ ဘီပဲလ်ကော့ (OHCHR 2013: 20-21 OHCHR 2009 b: Paragraph 36) အတိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နယ်လှည့်စစ်ရေးအဖွဲ့၊ မစလ်လ်ဒ်မူ့ မီ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ (၂၁) နယ် ဖြစ်ပျက်တိုက်ခတ်မှု။

အိမ်ခြံမြေလွှဲပြောင်းရေး၊ ခွဲလှဲမှုအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်း အလားတူ။

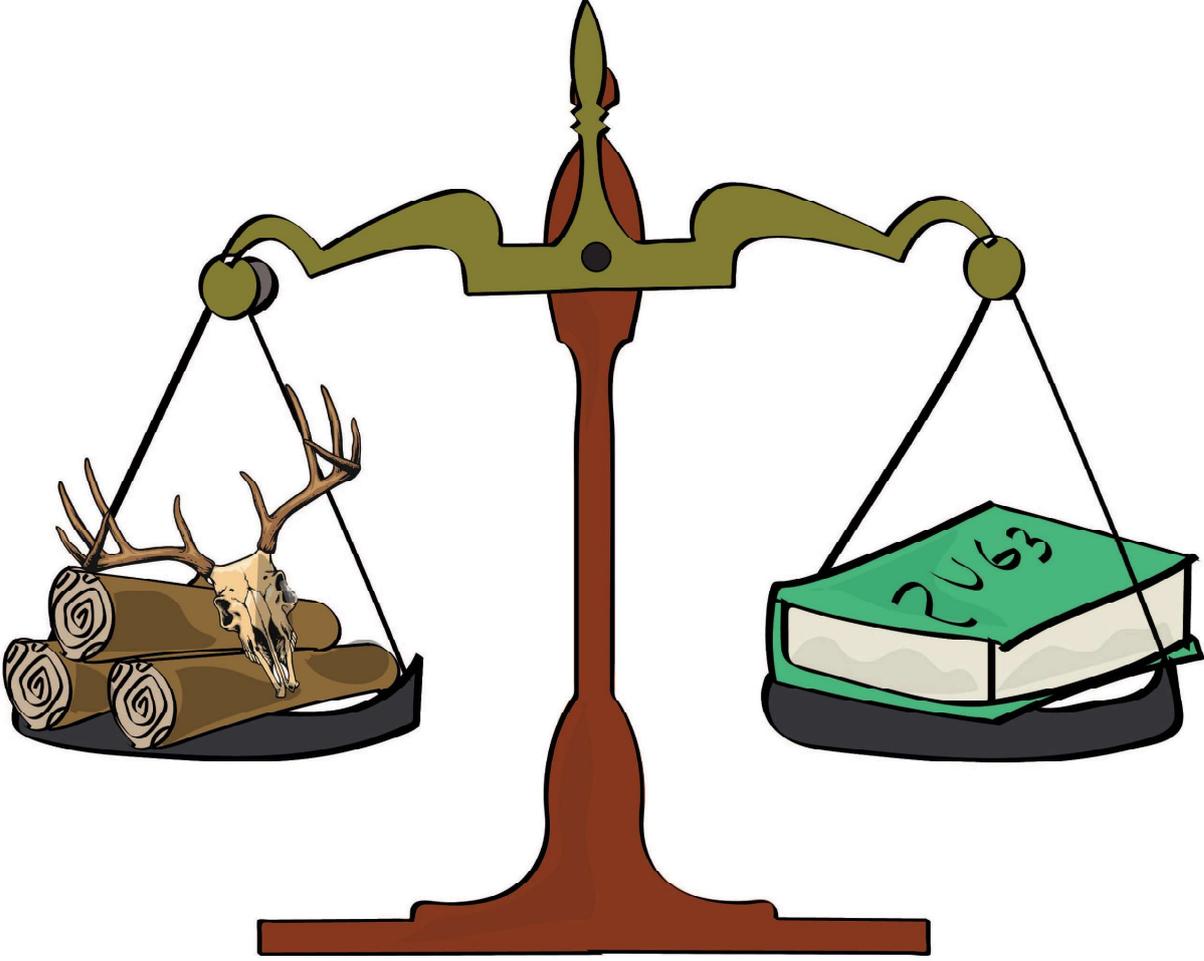
CESCR အဖွဲ့အစည်းမူ့မီ၊ အဖွဲ့အစည်း-၁၇-ဒုတိယ၊ ဖြစ်ပျက်တိုက်ခတ်မှု အိမ်ခြံ မြေလွှဲပြောင်းရေး၊ ခွဲလှဲမှုအဖွဲ့အစည်း၊ ထဲပျံ့ဒုတိယအဖွဲ့အစည်း သုလေ့၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အစည်း၊ တူ့ခိဒ်လီ၊ ဒုတိယအဖွဲ့အစည်း၊ (IC-ESCR) စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နယ်လှည့်စစ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး အိမ်ခြံမြေလွှဲပြောင်းရေး၊ ယဲ ကျားဒုတိယအဖွဲ့အစည်း၊ မိဒ်ဆီယံဆီ ဟာနု၊ ခွဲလှဲမှု အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ တိုက်ခတ်မှုအဖွဲ့အစည်း မိဒ်ဆီယံဒုတိယအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဘူ နှစ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း မိဒ်ဆီယံဒုတိယအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပျက်မှုအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပျက်မှုအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း လူ့ ဆွဲဒုတိယ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း(OHCHR 2006: Paragraph 32) ကာကွယ်ရေး တိုက်ခတ်မှု။

အိမ်ခြံမြေလွှဲပြောင်းရေး၊ သုလေ့ပျံ့နှံ့မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဒုတိယအဖွဲ့အစည်း၊ အိမ်ခြံမြေလွှဲပြောင်းရေး၊ ဆီဒ်နုအလွှဲ ယံဝ်မိဒ်ဆီဒုတိယအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ (ICESCR) စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နယ်လှည့်စစ်ရေး၊ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်း အိမ်ခြံမြေလွှဲပြောင်းရေး၊ (OHC-HR 2013: 20-21 OHCHR 2006: Paragraph- 32) အဖွဲ့အစည်း မူ့မီအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း-၁၂-ဒုတိယအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း။

အနမိလ္လာဗ ခိစုဒါဒဲးမ္ပရနမအဖမအယုဟဲး အီဒူဟိခိမိခိမ္ပိမ္ပိ
စိလုးဝံ ချီလွံး မာဆးဒုနမ, လီတိဝံ အယးဒုအမှပဲး တးပုးဘဲး
ဆဲးဒူ နမချီ လွံးဇဲမ္ပူ မိအမ္ပိလမဒုဒူ စံကု ဧဆလုးပဲး ကးဖုနမ
ထာဒုခးဒုခဲအခံးဒု, အိမ္ပိဖုထိ, ပဲးကီဒုအိစးပဲးလးဒဲး. **(OH-
CHR 2013: 20-21; OHCHR 2006: Paragraph 32).**အထွာထွာမ္ပူမိ
ဟဲးအယုအမှ-၁၇-ဧစိချီစိနမဂုဟဲး အိပဲးတိတးဒဲး.

ထုံတီအုယဇု

ထံ့တီအုလဗဇု

(၂၀၁၈) ကုပျဲးထိးစု လူတီ အဇု -၂၉-
၁၃၈၀ ကုမ္ပဲး,တီဆလးချိး ချိးထံး(၁၁)နူ.

၂၀၁၈-ကု စဲးတံးဗးချိး(၂၀)နူ.

၇. ဝူဂံးထံးနုနံး နုပံးမိကီစံး, တံးဇုသလဲး ဆံးဟံးနု, ပျဲးနဲး
စုမး အစုအဖွဲးမဲး အမူမိ, အဇုအမု ပျဲးထိးစု ,စုမးအဖွဲးမဲးမမူ
တုဒုဇုအံး-

(က) အီဒုဇုဟံးမိမိချိးလံးဟံးနု, နဟံးမဲး ထုးဇုနံးဂီ,မံးကဲးအ
တံး ထံးဒီး ငူထံးနုတီမဲး မွဲးဖဲးလှီမဲး ဝဲ ထံ့တီဟံးနုပု
လံး ဝဲတံးကဲးဒု ထံ့တီ ဟံးအ အဇုအမုပဲးခိးဘးအံး.

ဒဲးလီ၊ ဒဲးကီ၊ နးဒဲးလးဟဲးမး ဧွအးဒူ
အုလစးပ ပးဆးဝဲ(၂၀၁၈ - ကူ)။

ခွဲလီ၊ ယဲးကျးဒူ၊
ထူးဇး၊ အတးဂျီးနး
ခိးလးဧလီဝဲခိးစုဒဲး
မူးဟဲးနဲးအုလစးပ၊
ဆးဧဒူ ဧမွဲလးလးဝဲ။

ဒဲးလီၤ, ဒဲးကီၤ, ဒဲးလၢဟဲၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ
တးဒူၤ, အုလဇးပုးဒဲးဒဲး (၂၀၁၈-ကူၤ)

(၂၀၁၈-ကူၤ, ပဲးထီၤစုၤ လူတီၤ အုလဇး အမုၤ-၂၄)
၁၃၈၀ ပဲးကူၤ, တီဆလးဒဲးဒဲး, ချီထံး ၂-နှံၤ,
(၂၀၁၈ - ကူၤ, စဲးတံးဒဲးဒဲး (၁၁)နှံၤ .

၂၆. ဒဲးလီၤ, ဒဲးကီၤ, ဒဲးလၢဟဲၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ
(၃၁) ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ (၃၀-က) အ ဖျဲးကမၤ အကီၤ ဧဝံမ့ၤ တီၤဝံးအတၢၢ်
မ့ၤ ဖျဲးထီၤတးဒဲးဒဲး.

၃၀-က. အကီၤ ဧဝံမ့ၤ ဒဲးမ့ၤဟဲၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ
ဆးဒဲးဒဲးမ့ၤ လးလး.

(ခ) အီၤဒဲးဟံၤ ခိမိးဒဲးလံးဒဲး ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ ဧဝံမ့ၤ
အတၢၢ်လးဒဲးဒဲး အီၤအီၤ အမ့ၤစံးတီၤ ဧဝံမ့ၤဒဲးဒဲးဟဲၤ.

(သဗာဝ၊ = ယိတက္ကမ္ဘာ့ဖဲးနုးနုး), ထံးဒီး မျှိုးမံးခိးစု
ဒဲးမျှိုး ဇျဲးမျှိုးဒျဲး. တလံးဆဲးလံးယဲး, ထံး,
ယိ, ပုပု, အိဟုထဲးပးခိး

၇. အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိခိးခိး အစုအဖွဲ့ခိးဖဲဒဲးန့ၤထံးဒီးခိး မျှဲခိးစုဒဲး မျှဲမျှဲ ဒုးကအီးဒူဟ်ဂ်ခိမိတးပျဲး ခိးခိးလဲၤန့ၤအီးဒူဟ်ဂ်ခိမိ ခိးခိး, လဲၤခိး, ထုးဒုးအတး ထံးဒီးခိးခိး, (ICCA)ခိးပိးခိး ခိးခိးလဲၤခိး.

၂၁. အီးဒူဟ်ဂ်တး ပျဲးခိးခိးလဲၤန့ၤ, ခိမိခိးခိး, လဲၤခိး ယိးခိးလဲၤ အတးထံးဒီးခိးခိး, ခိးစုဒဲးခိးဟဲၤခိး, အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိခိးခိး, အစုအဖွဲ့ခိးခိး မျှဲ မျှဲ ကးခိးခိးအကိးခိးအတးမဲၤခိးလဲၤခိး-

(က) အီးဒူဟ်ဂ်တးပျဲးခိး ခိးခိးလဲၤန့ၤ ခိမိခိးခိး, လဲၤခိးခိးလဲၤ အတးထံးဒီးခိးခိးခိးခိး အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိအစုအဖွဲ့ခိး မျှဲ ခိးခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး, ဝဲၤခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး (၉)အတးခိး(က)အတး, ဝဲၤခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး (၉)အတးခိး(က)အတး, ဝဲၤခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး, အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိတးပျဲးခိးခိးလဲၤခိးခိးလဲၤ အတးထံးဒီး ခိးခိးခိးခိးခိးခိးခိး, ဆဲးခိးအီးဒူဟ်ဂ်ခိမိ တးပျဲးခိးခိး မျှဲအစုအဖွဲ့ခိးခိး မျှဲခိးခိးခိးခိးခိးခိးခိး, ဝဲၤခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး.

(ခ) ထံးခိး အုးခိးခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိး (က) အတးခိးခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး ခိးခိးခိးခိးခိး, ဝဲၤခိးခိးခိး, ဝဲၤခိးခိးခိး, မျှဲခိး ထံးခိး အုးခိး ထံးခိးခိးခိး, ဝဲၤခိးခိးခိးခိးခိးခိးခိး.

(ဂ) ဆေးဇွဲခံတံ့ခွဲစလီ၊ ပျံးနဲ၊ ခယ်၊ မျှဲနဲထံ့တံ့အုတ်ထံ
နနဲအီုဒုဟံးခိ မိချီုခိလွံးနမ္မ ယိပိပးခွံလီုထုုဇုအ
တံ့ထံ့ဒီုတံ့ခိဒဲး မျှဲဇွဲအးဖဲမုဒုဟံးဇု လုနဲ၊ နံ့ပျံး
ညးနမ္မ၊ အကျဲဟံးမဲးလဲးဇုထီုဇုဘးဇု.

(ဃ) ဝုဂံထံးနနဲနံ့၊ အုပဇုစီ(က)အတံ့ ဇုမုတံ့ခိခံ၊ အီုဒု
ဟံးခိမိတံ့ပျဲးခိချီုမုလွံးဇဲ၊ ခွံလီုနံ့ဂီုထုုဇုဟံးအတံ့
ထံ့ဒီုတံ့ခိခံ၊ ဒဲးမျှဲနမ္မ အီုဒုဟံးခိမိအစုအဖွဲဇဲ မွဲဖဲးနမ္မ
ထံ့ဒီုတံ့ခိခံ၊ ထံ့တံ့ခိခဲဒဲးမျှဲဟံးဇု ဇွဲအးဖဲမုဒုဟံး အီု
ဒုဟံးခိမိချီုမုလွံးပျဲး အဝဲးလွဲးဇု မုလဲးဒု၊ တာဝုခိဇု၊
တာဝုလဲးဇုဒုမုနမ္မ၊ ဟဲးဇဲ၊ ဂျီကီု၊ နမ္မတံ့ခိခံ အကီုဇုဖီုဖျဲ
တံ့ခိခံ၊ စံးမုအုဒုဒု အဖွဲဂု မဖွဲဇုဒုဇု၊ အဇုအမုမဲးလဲး
ဇုထီုဇုဘးဇု.

- (၁) ကိမံးတံး၊
- (၂) နုအလး၊
- (၃) ချီုမုဇဲ ဆိအလး၊
- (၄) ဂျီနုပွဲးပွဲးဖဲးနမ္မ၊ အစိလျီုခွံလီုနမ္မ၊
စံးမုဇွဲအးဒုနံ့ဟံးပွဲးပွဲး.
- (၅) အုပမး-အံ့ထံ့ဆိစုအိ၊ (ခိ) . ချီုမုစုအိ ဖီုမဘာန) .

- (င) နံ့, အုလဗဝေ(ယ)အတယုဖှုစုခံစံး မဒုအုဖှုဒုအုဖှုအုဖှုအုဖှုတိယ လွံးခိအနံးဆီး (၃၀%)မဆုပိလးဧ.
- (စ) အိးဒုဟိတး ပုးခိးခိးမုးလွံးနး, ခိမိခိးခိးလွံးခဲလွံးလိး ထုးဧဟဲအတယုထံးဒိး တိခဲဒဲးမုးနးမုးဖဲဒဲး မုးထံး ဒိးခဲ စံးမဒုအုဖှုခဲအုဖှုနး, လုးနံ့ပုးညးနးအကုပဲးဒုး ဟဲဂု,စံးခဲထံးတိးအလုးအလးနး အးဒုခဲအ လုးလး ဟဲဧဟဲဒုးမုးဘးဧ.
- (ဆ) ဆးခဲအလုးအလးဟဲနံ့အုလဗဝေ(စ) အတယုနံ့ပုးညး နးအကုညးဟဲဟဲဒုးနးလိ နးဆဲးဒုးခိးအိးခဲထးနး လွံးဧထုးဒုးနးအိးမုးအိးလုးဆိးနးမစံးလးဧထိးဒုး ဘးဧ.
- (ဇ) နံ့အုလဗဝေ(က)အတယု ဧမုးတိခဲအိးဒုဟိခိမိ ခိးမုးလွံးခဲ, ခွံးလိထုးဧဟဲဧထံးဒိးတိး ခဲဒဲးမုးဟဲဟဲနးဂုအဒု, အ ပုးအ လုးပဲးကုညးဝဲးခဲခိး(ခဲးဟဲနး)အစုအဖှုဟဲနးပဲး လိခဲနံ့ပုးညးနး အလုးဟဲဧအု ဗဝေ(ဂ)အတယုဖှုစုတိ ခဲ အုဖှုခဲခိးဟဲနး မုးအိးခဲအု ဗဝေ အတယုညးခဲလုးဆိး နံ့ဟဲဧ,မစံးမုး, မခဲးအးခိးဘးဧ.

(၅) အိုးဒ္ဇာဟိံခိမိတံ၊ ပျဲးခိးခိးမုးလွံးနမ၊ ခိမိခိးခိးလွံးခဲခွံ၊
လိးထူးဒုအတံ၊ ထံးဒိးတီဝံဒဲးမုးနမခိမိခိးခိးအစုအဖွ၊
မွဲဖဲခိးခိးထံး ထံးဒိးခိးခိးမုးဟဲဒုကံ”ခဲလဲလဲ”ဝံအုလ
စုဆိတီဝံအစု ပအိးအိးဖးဖးန၊ နမိခိးခိး အုလစု
မုးညံးစုစိ၊ အပျဲးပဲးခိးအိး အစု စုဆိး န၊အမလု၊အုးခုး
ဝံခိးလဲးလွံး၊တီအုအလုလဲးဟဲနမမကုညံးလဲးစ။

ပျဲးထိးစုး သမတ မှုးမး နးကးဝီးဇဲ

၂၀၁၈ကူးဇီး,အထး ပျဲးဆး, ဘီးနး ဧဝီးတီဝံ

အီးဒျဲးဟံးခိးမိး, တးပျဲးခိးချီးလွံးဇဲ,
အခွး အလးဧးဆးဒုးဝံ

မုးဝးဇနး အုလးစုးဟံး

အဇူအလေးလီၤ	အကျိးအဂ္ဂါ	စီမံဗျူဟာ
၁။ တားပဲ့ဒါးခါး ချိးမုာ်လံာ်ဇဲ၊ အခွဲအလားဆုး ခါဇုာ် ထံးဝံင်အုလဗုာ်		၀ ၁
၂။ ၂၁, ယာစုာ် ပံးလား ညံးလား, (FPIC) ဧာ် ဆားဇုာ်ဝံင်, တီဇုာ်တံင်ဝံင်စိာ်တုာ်		၀ ၃
၃။ ချိးမုာ်လံာ်ဇဲ, ဒဲးဒီးဇုာ်ခါးဒုာ်ဖုာ်, မုာ်ဝါဝါ		၀ ၆
၄။ အစုာ်အဂ္ဂါ, အဘံးဘံးဟံးဧာ်ဆားဇုာ်ဝံင်, ဆုးခါဇုာ်ထံးဒုာ် ဟံးဖုာ်စံးမိာ်လုာ်ဆိးဒုာ်ဟံး နုာ် လဲးဘံးပုာ်စံးဒုာ်ဟံးဧာ်, စဲးကီာ်ဒုာ်ဖုာ် နံးဂီာ်ဟံး		၀ ၈
၅။ ကီာ်သုာ်လုာ် ခါးစုာ်လားဒဲး မုာ်ဝါဝါ (KNU Land Policy)		၀ ၁၂
၆။ မုာ်မာ်နုာ်ဂုာ်ဝါ အဧာ်ဧမုာ်ဒုာ်ဒုာ်အုလဗုာ်		၀ ၁၇
၇။ မုာ်မာ် နုာ်ဂုာ် အဧာ်ဧမုာ်ဒုာ်ဒုာ်ဒုာ် စံးမိာ်ဇုာ်, နံးဂီာ်အုလဗုာ်ဟံး (Myanmar Investment Rules)		၀ ၂၁

- ၈. တားပျောက်ရေးဆောင်ရွက်ရန်၊ ထိခိုက်မှုများ (စံပွားယူ) ချိုးကောက်မှု၊ နယ်လုံးကျွတ်မှု၊ အခွင့်အလမ်းဟဲ များတိုးစီစဉ် (ICESCR) အဖွဲ့ကတိစဖျက်တီလံ တားပျောက်ချိန်မှလွဲအခွင့်အလမ်းဟဲ ၂၅
- ၉. ထံ့တိုး အုယုတ်ဟဲ ၂၉
- ၁၀. ဒီးလီ၊ဒီးကီ၊ဒီးလားဟဲ၊(စံမ) ဧည့် အေး၊ဖဲတး ဒု အုယုတ်ပေး ပေးဆေးရံ (၂၀၁၈ - ကူ) ၃၀
- ၁၁. (သမား၊ = ယိတကွာမွဲဖဲနဲ၊) ထံ့ဒီး မျိုးရံ ခိရဲဒီးမျှမျှဒု. တလံဆဲးလံယး၊ ထံ့၊ ယိ၊ ပုပ၊အိဟဲထဲးပးခိ (ယးလဲပဲမ အုယုတ်) ရှုထေးဒု. . . . ၃၃

တၢ်ပျဲးခိၣ်ချီၣ်မ့ၢ်လံာ်ဇဲ အခးအလာ
ဆုၣ်ခၢဇဵုထံၣ်မံၤ အုၤဃဇုၤ

FPIC ဧမ ဆေးဇွဲခံ, အိူဒူဟိာခိမိ, တေးပဲးခိူခိူ မူးလံးခဲ,အခွေးအလေးဧမ ဆေးဇွဲခံ ဖိဖျေးဒူဟဲ.

တေးပဲးခိူခိူမူးလံးခဲ, အခွေးအလေးဆူးခဲ ဧငူထံးခံ အုဗခဲ .

၂၀၁၅-ကူးဖူးဖိဝဲယူး ခိူ(၂၄)နူကေး, ပဲးထိးစူး လူတီးထိး “ခဲလေး
ဧ” ခံ ဆူးဖျေးနမ လှိးခံ,အတေး တေးပဲးခိူခိူမူးလံးခဲ အခွေးအလေး
ဆူးခဲ ဧငူထံးခံ အုဗ ခဲ အဆဲး(၄) ပုဗ(၅) ဒူးကေး,အိူဒူဟိာခိမိ
တေးပဲးခိူ ခိူမူးလံးခဲ,(ခဲသဲ)ဒူ ,ဒူးကေး ခဲမိလူးဆိးဖူး ခဲမေး
ကူးဟဲဧ,အိူခိူဟိာ ခိမိခိူဟဲဧ,ပဲးကိူမိူကိူခံအယေး; အမှူး ပဲး
တေးပဲးခိူဆူးဒူ,ခဲလေးခံ ဖိဖျေးတိူဘေး.

၅. တေးပဲးခိူခိူမူးလံးခဲ(ခဲသဲ)ဒူ ,ဒူးကေး လူးလဲး,လဲးမူးတူးပူး
နမ လိအိး မေးခဲဖူး လူးခွေး (ခဲမေးကူးလဲး)ဟဲ, ထိးထိးဒူ
(ခဲပွဲယူး)လူးငူးဟဲ,အဧမအယူး အမိးတိူဒိူဆိးဟဲဧ, ဧဆိး
နမ မနိးဇူးခဲဖူး ပူးပိ နမ ထိးဖူးဇူးနမလိးညူး နိနေး, နမိအ
ကိူ ဟဲဧ ဆေးဇွဲခံ အိူဒူဟိာခိမိ,တေးပဲးခိူ ခိူမူးဟဲဧ
မူးကိူ မိူကိူခံ အယေး;အမှူးပဲး ခိူဖျေး,အမှူးပဲးတေးပဲး
ဆူးလေး.

ယခုပင် ပါးလား၊ ညံ့လာချေ **FPIC** ဧ၊
ဆားဇာနည် တိုးဖျားမံ စီးချဟဲ။

၂၀၁၇ ကူး၊ဇေ၊ချိ၊ (၂၉)နှုက၊ န၊ပုံ၊တီ၊ ဧ၊မစ၊ခံ ၂၁-ယ၊စု၊ ပ၊
လု၊ညံ၊လ၊ခ၊ (ရ၊တံ၊လ၊) နှုက၊ယိ၊အိ၊ကဆဲ၊ မွ၊ဖံ၊မွ၊လှိ၊ခံ၊ မိ၊
တီ၊ဒိ၊ဆိ၊ဟံ၊၊ လှု၊လှဲ၊ လှဲ၊မျှ၊ လိ၊ဒု၊န၊၊ထီ၊ထိ၊ဒု၊ လှု၊ငှ၊ဟံ၊ဧ၊
တ၊ပျဲ၊ဆိ၊ လှံ၊ခဲ၊ အမျှ၊မိ၊ ဟံ၊ ဟံ၊ဧ၊ဒု၊စနံ၊ ဟံ၊ဧ၊ အမိ၊ နှိ၊ဧ၊
၊တီ၊ဂှိ၊ ကွဲ၊နိ၊ဧ၊ဖု၊လု၊ လု၊ခံ၊အကျိ၊အမှ၊ပဲ၊ဖိ၊ဖျ၊ဘ၊ဧ၊

၂၁ယ၊စု၊ ပ၊လု၊ညံ၊လ၊ခ၊ **FPIC** ဧ၊ဆ၊ဧ၊ န၊ တီ၊ ဧ၊ဖျ၊ တီ၊ခံ၊စ၊တ၊ဟံ၊

ယ၊ကု၊တံ၊ ဝု၊စလှဲ၊ ဝု၊မး၊အဖျ၊၊ ချိ၊ကီ၊လိ၊ ဝု၊ဂံ၊၊ အု၊နံ၊ငှ၊လှံ၊ န၊
အနှိ၊လိ၊ဧ၊ တ၊ပု၊ ဘဲ၊ဆဲ၊ပွ၊ဟံ၊ဧ၊၊ ဗဟီ၊ ဝု၊မး၊န၊ တံ၊ဝု၊သလှဲ၊
-ပျဲ၊နဲ၊ ဝု၊မး၊ဟံ၊ခဲ၊၊ မွ၊ ဖံ၊ မွ၊လှိ၊ခံ၊ အမိ၊တီ၊ဒိ၊ဆိ၊ဟံ၊ ဧ၊ (စံ၊မု၊
ခွ၊အး၊)ခွံ၊ဧ၊၊ န၊ကု၊ ဆိ၊လှံ၊ခဲ၊ အခွ၊ အလ၊(စံ၊မု၊ ခွ၊အး၊)ပိ၊လ၊ဧ၊
နိ၊ကု၊၊ ခွံ၊ဒဲ၊ဧ၊ဖု၊လု၊ဘ၊ဧ၊။ တ၊ ပျဲ၊ခိ၊မျှ၊ ဝု၊ဟံ၊ မွ၊ခံ၊ အိ၊ဒု၊ဂှု၊
က၊၊ လှု၊ဆိ၊ဧ၊ဖု၊ မွ၊ခံ၊ လှု၊ငှ၊ဟံ၊ဧ၊၊ ပု၊ကံ၊ ထီ၊ငှ၊န၊ဧလိ၊ဟ၊မိ၊ဧ၊
လိ၊တီ၊ခံ၊ အယး၊အမှ၊ပဲ၊တ၊ပု၊ဘဲ၊ဆဲ၊ဒု၊န၊၊၊ ချိ၊လှံ၊ခဲ၊ အမျှ၊မိ၊
လ၊ဧ၊ဒု၊ ဟံ၊ လှု၊တ၊ပျဲ၊ဆိ၊လှံ၊ခဲ၊ မျှ၊မိ၊ ဟံ၊ဧ၊ဒု၊ စနံ၊ ဂု၊နှိ၊ဧ၊ကွဲ၊
နိ၊န၊၊ ဝိ၊ ဟံ၊ဧ၊လ၊ လိ၊၊ မိ၊ကီ၊န၊ အကျိ၊မွ၊ခံ၊လှု၊ငှ၊ဟံ၊ဧ၊၊ ကု၊ခ၊န၊
န၊ ခ၊မံ၊ခံ၊ လှု၊ဆိ၊ဒု၊ဟံ၊ဧ၊၊ ပု၊ပီ၊ အိ၊မျှ၊အိ၊မစ၊ခိ၊ဧ၊ထီ၊ဧ၊ဘ၊ဧ၊
ခံ၊ တီ၊ဖျ၊အိ၊ဘ၊ဧ၊။

၂၀၁၇ ကူး, မေးချိ(၁၉)နှုကက နံပံးစီဇာ မစးခံ ပံးလးညံးလးခး
ဇာ စံးတီနးတီပုဇးပံး စံးတးဇာစီ စံးမးက့ လူဆိညး နီနး, အီ
ဒုဟံးခိမိ တတးပုးချိချိမုးလံးဇဲ UNDRIP ကးပံး အခး
အလးအတး တီဂီ လူဆိလးဇာထီဇးခံအကျိဖီ ဇးတီ
ဘးဇာ.

ပံးလးညံးလးခးဇာ စံးတီနး, တီပုဇးပံး စံးတး .

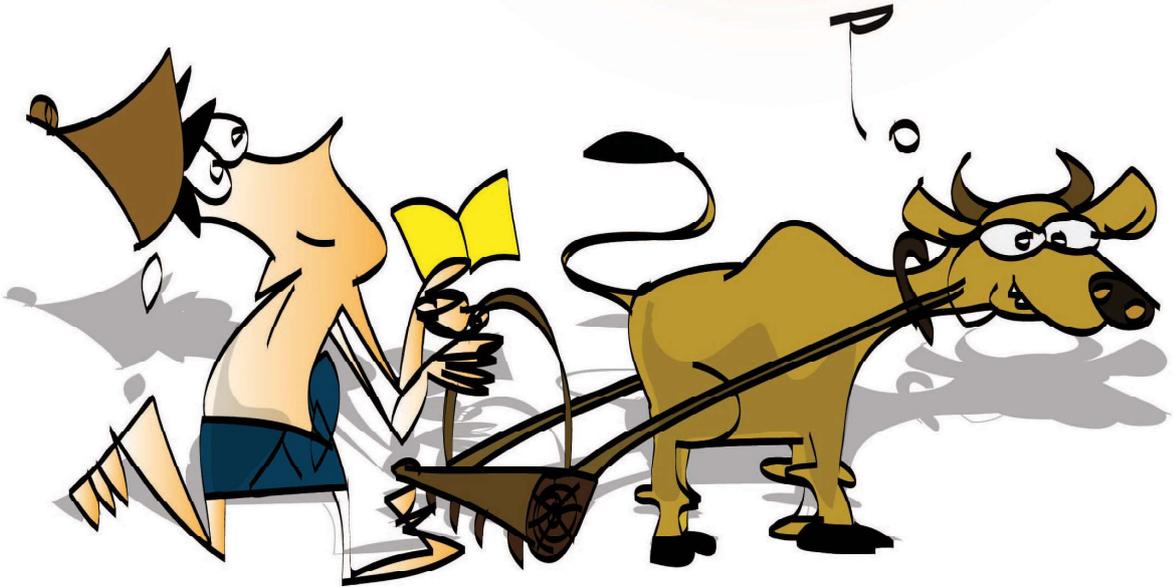
ဇမိတီဒီဆိဟံးဇာ (စံးမးဇးအးဒု)ဇာ စးမးနး တးပုးဆိ ဟံး
အကျးဇာ ဆိဆုးမုခိ,ခိခိခိ,မုဝးဇာ ဟံးဒး ဇးမု, ဆီဇးယး
ပုပံး လံးအိဇးဖီ နးဇး ခိအိ,ဇမိတီဒီဆိဟံးဇာ (စံးမးဇးအး
ဒု) ပခးညး (ပီမိ) ဟံးအတး မိမိကိကိ လူဆိထးဘးဇာ.

ဇမိတီဒီဆိ ဆိနး မးဇးဒုဇာ အီဒုဟံး ခိမိချိလံးဇဲ အခး
အလး ဟံးဇးဖး, မုဇး ဒု ဇးလးဟံးအိ ,ကူးဇးနးဇး
မးမးဇာ စးခိလးအိနးတးပုးဆိလံးဇဲ,အဆိတးဗဝ လူဂု
ခံအးမးဒု မုလးအိဖုတး, စံးမးက့မုခိခိဒးကးမုခိ,အီဒု
ဟံးခိမိချိမုးလံးဇာ, အထုအဘိစံးဘးနး တးပုးဘးဆိနး
နးက့တးဇာ ဆးဇးခံ, မုဝးဇာ ထီဇး ဇးခံ, ယစုကးအနမ သမဇးခ
ဟုန အတး မိမိကိကိ လူဆိထးဘးဇာ.

အနီဇာစီ တးပုးချိချိမုးလံးဇဲ, အခးအလးဆုးဇးထံးနး
ဖီဇး တီပဲခံကးအနိ **Nations Declaration of Rights for
Indigenous People(UNDRIP)** စံးမုအတး မိမိ ကိကိတီဂီ
နးလူဆိထးဘးဇာ .

ချီးမြှင့်လွှဲမဲ ဒဲးနှိဉ်းဇုဒူ မုဝါမ

ဒဲးနှိဉ်းဇုဒူ
မုဝါမလွံး ဆုးဆုး
မုအိးစးတိာ်ဘွာ့.

အစ်ုအု် အဘ်းအဘဲးဟဲးဧာဆး၊ ဧုခံ၊ ဆုးခါ
ဧုထံးဒုးဟဲးဖုး၊ လဲးဘွဲးပုးစံးဒုးဟဲးဧ၊
စဲးကွဲးဒုးဖုးနံးဂီုဟဲး .

Social and Environmental Safeguard for REDD+ Program in Myanmar

REDD လူ့ငှာဟဲး ပူပီး ထီဒီဒီလိာအိ တီဒီဂိလးဇးဖုး ချီကူလီနး အစဲဒုအဂ်ာအဘာ်အဘဲးဒုဇး ဆးဒုဇးခံ ဆုးဒုဇး ထာ်ဒုဒု အစဲအမ့ဟဲး .

(၁-၃) **REDD+**လူ့ငှာဟဲးလူ့နး တးပဲးဒီချီမ့ဟဲး, အီဒုဒုဟီဒီမိချီမ့ဟဲးနး, ဆးဒုဇးခံ ဒီစုဒဲးမ့ဟဲး ကူလီဟဲး, မ့ဟဲးလူ့ခံ အမိ တီဒီဒီဆီဟဲး,ဇးဆးဒုဇးခံ အခွဲအလးဟဲးဇး လဲးဒုဒုဟဲးဟဲး,အယးဒုအမ့ပဲး တးပဲးဒဲးဆဲးဒုနး လီတီခံ မမ့ဟဲးတုဒုလးဇးဒု(FPIC) လူ့ဆီဒုဒုဟဲးဒီဆဲးနး ဇးဒုဒဲးဒုလူ့ဆီပီလးဇး.

(၁-၃-၁) **REDD+**ဆးဒုဇးခံ မ့ဟဲးဟဲး နးဒီ တးပဲးဒီချီမ့ဟဲးလံးနး အီဒုဒုဟီဒီမိချီမ့ဟဲးလံးဇးဆးဒုဇးခံ ဒီစုဒဲးမ့ဟဲး, မ့ဟဲးလူ့ခံ အမိတီဒီဆီဟဲး ဇးဆးဒုဇးခံ အခွဲအလးဟဲး လဲးဒုဒုဒုဇးလးဟဲးဟဲး, အပဲးဆု အယးဒုအမ့ပဲး တးပဲးဒဲးဆဲးဒုနး မမ့ဟဲးတုဒုလးဇးဒု(FPIC)လူ့ဆီဒုဒုဟဲးဒီဆဲးနးဇးဒုဒဲးဒုလူ့ဆီပီလးဇး.

(၁-၃-၂) အနုစုချီဇးဆးဒုဇးခံ ကူလီဟဲးဇးဆးဒုဇးခံ (FPIC) လူ့ငှာဟဲးဇး , ဆးဒုဇးခံချီလံး ပူတးနးအမိ မမ့ဟဲးတုဒုလးဟဲးဇး. နမိလူ့ဟီနး, အကီဇးဖီဇးတီခံ အခွဲဟဲး ဇးဆဲးနးလူ့ဆီလးဇး.

(က) ဆဲးဘွားဇွေးနုနုဆေးဇွေးခံချီးလွံးဇဲလူထီ၊ မျူးမီလောဘီမျိုးဖီခါဇဲ
ဖုအစုအဖွဲ့ဇဲလူထီချီးဂု၊ နဟဲပုဇွေးနုနုမဟဲပဲလောဇဲ။

(ခ) ချီးမေ့မူခါအိဖွေးနုလူဆိဒုဒုမုဇမလူဆိဒုဒု။

(ဂ) နှုတိမိ လွံးနုအလ္လူးလံးဇဲ လဲးဘွားမံးနီဇဲထုခံချီးစုလွံးပွ
ပွဇဲ မျူးမီလွံးခါ ဆေးနုမဇေခံးဒဲးပိလောဇဲ။

(၁-၃-၃) တးပုးခါ ချီးမုဇစုလွံးနုအီဒုဒုဟံးခါမိချီးလွံးဇဲ၊ အယး
အမုပဲးတးပုးဘဲးဆဲးနုမုဇတုဒုဒုလမုဇဒုဒု(FPIC)လမုဇနု၊
အကီဇဖီဖျုး တီမံအတမု ဝဲလော ဇဲ။

(က) ယိပိပး ခံးလီနံ့ဂီဟဲဇမလမုဇအိလူဆိဒုဒု။

(ခ) ပိပးခါဇဲ အဆဲးဆဲးဘုဇနုမုဇခံး၊ဝီနုအီဒုဒုအိလူဆိဒုဒု
မုဇခံ ခါစုဒဲးမုဇဟဲ မုဇဖဲမုဇလီခံ အမိတီဒီဆိဒုဒု၊ ဟဲဇလဲး
ဘွားပုးခံခါမံ လူဇလူဆိဒုဒု။

(ဂ) REDD+အစံးစံးဟဲ ဝနုမံးခံအခံးထီ လူဇလူဟဲပုပီ မု
လဲခံအခံးဂီအိကယုဇ အီဒုဒုဟံးခါမိချီးမုဇလွံးဇဲအစု
အလဟဲ လဲးဘွားခါမံ အခဲးအလူ ခံးဒဲးနု မဇလူဆိဒု
လောဇဲ။

(ဃ) ချီးအနုစုနု မမုဇတုဂုခံးလီ နံ့ဂီဇမဒဲး၊ နီဇလူဆိဒုဒု။

(၁-၃-၄) စံမေးကွဲ့ ဒဲးမျှထိ၊ ရှိကွဲ့နမ၊ အစိလှိအီဒူဗိ၊ ဘီနမ၊ အီဒူ ချီကံ၊ ဖုလုန၊ အထာထွာပျိအီဒူချီလဲး၊ ကာဖု အီဒူဇာ ဆးဇုခံ၊ အကျိလိဟဲး၊ အယးအမှပဲး၊ တးပုဘဲးဆဲးဒူနမမမျှ၊ တုဒူအခွဲဟဲး၊ လာဇုအိ၊ ဘီနမဖုထိ၊ ဖျဲကူဇဲးလး၊ နမိ လူစးဇဲးခံခွဲး၊

(က) အဘီဇးမှ၊ ထွာပျိဒူနမ၊ ဘီနမအီဒူ ချီလဲးဒူမှဗာဆံဆံ၊ လူဆိဒူဇာ (FPIC) လူငးစံအတးဘျိထီဇုလး၊

(ခ) နမိလူ လူဆိဒူဇာ မမျှတုဒူဟဲးမလုခံအခွဲး၊ ဟဲးကူ နမ၊ စံမိလူဆိနံဟဲးဖုထိဒူ၊ နမအစိလှိဝီဟဲးဗွအိ၊ အခွဲးအလာဟဲး၊ စးမိဇဲးကးဖုခိ၊ ဆဲးနမလုဇး ဇဲးပိ လး၊

ကီုသုလ္လံး မုးဝဲမ
(KNU Land Policy)

ကိုသုလွှာ မူဝါဒ (KNU Land Policy)

ကိုသုလွှာ ဒဲးဖျါ မူဝါဒဒေ ဒဲးဖျါ စံမး ဣအဲး ဒုဃာဆာဒုဒေနာ ချီအနုစုဒေဆာဒုဒေခံ အယးအမှပဲး တးပုဘဲးဆာဒုဒေနာမမျှ တုဒုလာဒုဒေဆာဒုဒေခံ, (FPIC) မ လဲးလဲးယီယီ ဖျါဖျါတံ ဘာဒေ.

(၁-၄-၁၃) အယး လီဖတီဒုဒေခံ မျှတုဒုဒေခံ အဲး. (**Free, Prior, and Informed Consent- FPIC**) နာ အီဒုဒေဟံခါမိချီလံး နာ နဟဲဒဲ ခါဒဲဒဲမဟဲ ဆံဟာနာ မွတ်လွဲလွဲခံ အမိတီဒီဆီ ဟဲဒဲ အကျါ မွဲခံကုလီဟဲဒဲဆာဒုဒေခံ ဆီဖျါဒုဒေဟဲချီဒုဒေ ဝီ ဒုဒေပိ,လူဆီပိခါ ဂုဒေဟံ ဒေ. ဟဲဒဲ အဲးအလာဒေ အီဒုဒေဟံခါ မိချီလံး အဲးအလာ ကုညာစီမု(UNDRIP) ကာဖျါနာ အမိလံး တးပဲးလံးဒေ ဆာဒုဒေခံ ကုလသမဲကကုညာစီမု(UNDRIP) ကာ ဖျါပျါနာ နာဂုတုဒေဆာဒုဒေခံ အုလဒု ဒေခါ လုဒေတံလာဒေ. လဲလွဲ အထံပံ နီနာ စံမးကု ရဲ ဒီလဲခံ နဲနာနုဒေအီခံ ချီမုစု လံးနာ စံမးကုလံး ဒေ လးဒီဒု ဆံဟာနာ ညးဒုဒဲဟဲ မစံခံခဲဒဲ ဒေ အနာလီဖတီ ပျါထွဲ ဒေဒု,ဟံဟံဒီ လွဲဒုဒဲဟဲလီဒုဒေနာ, စံမး ကုအကျါလီဟဲဒဲမဟဲပျါဒီထီဒုဒေလး. ပျါနုချီလံးဒေ, ဆမိ အဲးပဲးဒုဒေ, ယီစုခါအိ ဆာဒုဒေခံ ပီလာဒေ ,လာဖဲဒဲခံနံဒေ ဖျါလဲဒဲ.အု ဗဒဲနံပျါညာဟဲဒဲအကျါပဲးဒုဒေ ဟံဒဲနာ မဲးလဲ

၈. **FPIC** နားပြားနားဆီးလွှဲအကျိုးပေးမှုခံ ဆူးဖျားဒူးနား တူး၊ နားမွှားဖျား လား ခွားဂုး၊ ဆူးခားပဲးနား၊ လီးပီးပီး နားခွဲးလီးအတား ဆူးဖျားဒူးဟဲးခီး အခွားပဲးတီးကား.

(၃-၅-၇) ချီးအနားစားနားပားခံခီးစားဖျားဟဲး၊ ဆဲးဟားနား၊ ဒဲးအခီးအပားဟဲး၊ ယူးလဲး၊ တူးပူး ဆဲးယားဒူးဟဲးဖျားခွားစား၊ ဆဲးဟားနား၊ အဖားခီးဖျားနား လဲးဘူးဆူးဂူး ခီး ခံ ချီးဟဲး၊ ဆဲးဟားနား ပြီးနားလဲးခဲးပဲးဒဲး ပီးဟားပွဲး ခွားခွားမွှားလား.

(၃-၆-၂) ထားဒီးဇူးဖျားနားတီးခံဒဲး (**Reserved Land**) အနားဒဲးနား တူး၊ ဆဲးဟားနား၊ အခွား၊ ကလားထံးတီးစားမား (**KFD**) ခဲထံးတီး “ယူးဝဲး” ထားဒီးတီးဒူးခီးလားဟားခံဟဲး၊” ကီးလီးလီးတီးလား” ခလား ယား၊ ထံးတီးဟဲး၊ နားဂူးခီး “အားယား” နား အဘဲးစားကူးနားအီးခံ၊ အကျားစားခံဒဲးဟဲး ဇူးဖျားတီးခံဒဲး ထီးစားမား. ထားဒီးဇူးဖျားစားတီး ခံဒဲးဖျားနား၊ ချီးကူးလီးဟဲး၊ လေးပူးခဲးကူးလီး၊ ဂူးဟားခဲးကူးလီးမား နားခံအခွားစားဒူးဟဲးနား နားဒဲးကား ဗဟီး ဒဲးဖျားကီးမားတား နားယီး ပီးပီးခီးအတား ဂျီးလားနား ပားခံချီးဟဲးခဲး **FPIC** ဆဲးဟားနား၊ ပြီးနား ဒဲးဖျားကီးမားတား နားမဆူးဖျားခံအတားချီးပူးပူးဒီးခဲး အပဲးအ ကျီးထီးဖျားဖျားမနား လားထီးဖျားလားမား. (**KFD**) ခဲဆားနားခံခွဲးလီး မား ဗဟီးဒဲးဖျားကီးမားတားနား၊ ဆူးဖျားပဲးလား ဧထီးဖျားဘားမား. ခီးခဲး ခွဲးလီးအတား ပားဆားလီးခံ ခီးဟဲး ဆဲးဟားနား ပြီးနားဒဲးဖျားကီးမားတား

ဧ၊ **FPIC** များအတွက် ချီးကူးလီး နှစ် ဂွာဟလပွားရ များဆေးဇွဲခံ၊ အနှီး ဇွဲတံ၊ ဒုနုနု၊ ချီးနုစုဖု အနှီးဇွဲတံပွဲးဒဲဒုဟဲးရ လဲးဘွဲဟာပွဲး၊ ထံးဒီးဒီးထီထဲ တံးခံဒဲးကံ စံးဒဲလုဆိးနု အဲအိးကံဖု၊ ပုပုပုဆု ဆု၊အဲးလဲးဒဲ လုဆိးစံးမိးခံ ချီးဟဲး၊ ဇွဲအဲး ဖဲမုနုမဲးခံ တဲး

(၃-၉-၁၀) အယး လိးတိးခံ၊ အမှဲးပဲး၊ နုမဲးမုးတု ဇွဲးပဲးဒု **FPIC** ဧပိးဟာပွဲ တဲးပွဲးဆိးလံး ဆဲးဇဲနု၊ ချီးမုးအဲ အဖွဲးလံးဒဲအဲး ထံးစု ဂုတဲး၊ဆဲးဟာနု၊ အဲးလဲး ဒဲးမုး လုပဲးဒဲးဟဲးဆွဲကိး လဲးဘွဲခံ၊ ဆဲးဟာနု၊ ဝိးနုမဲးထီ ကဲးဇွဲထီခံအဲးအဲးမုး အဲးခံမုးဒု၊ဆဲးဇဲနု၊လဲးမုးတုပွဲးဒုဖုလုပု စံးမုးကု မုးဟဲး ဧပု၊ မိးဂိးမိ ဆဲးနုမဲးလဲးမုးကဲးဆဲးလဲး၊ တဲးပွဲးဆိးဟဲး၊ နဟဲး ဧ လိးတိးခံ အယးအဲးပဲး နုမဲးမုးတုဒုလဲးဇွဲ၊ အိးဒုဟဲးထီ အဲးလိးထီ ထွဲကဲး၊ ပုပုဒဲးဒုဟဲးထီးဇွဲခံ အဲးခံမုးလဲးမုးကုမုး ပဲးဆဲးဆဲး၊ အဲးမိးဂိးမိဆဲးနု၊ စံးဒဲးပဲးကဲးဆဲးလဲး။ ပဟဲးဒဲးမုး ကိးမဲးတံး၊ ပုးနုးလံးဧ ယိးပိးပဲးအဲးဆဲး ခုးဒဲးဂိးဇွဲနုမုးတု ဧမုးခံ၊ အဲးအဲးလံးဧ၊ အဲးအဲး အဲးအဲးဘဲး၊ ထံးဒီးထီထဲထဲ ကိးမဲး တံးဧမုးတုဒု၊ (**KNU EPC**)ဧ ထိးဒုဒု၊ တုးဇွဲတံးခံ စံး မုးကုဟဲးဒဲး ဆဲးနု လုဆိးဖုအဲးပဲးကဲးထီးဇွဲတဲး

(၄-၁-၄) နံမူဝါဒ ခုနက ဧဖူဖီ တီလံ ဒဲးမုဟ်ဟ် ဘီနုလ လူပမ္း
 ခွဲး အီုဒုချီပဲးဒု,ဆဲးဟ်ဟ် လွှဲဖျိဒုဒုဆဲး ဆဲးနုမ မုဟ်ဒဲးတုမ္း
KNU အနုပမ္းဟ်ဟ် လဲးဘွဲဒဲး ဒဲးမုဟ်ဟ်လူပမ္းခွဲး နုနုတီလံဒဲး
 ခီုပွဲပွဲမ္း အထံးပုးဒဲးကီုဒဲး တုပုးဒဲးဆဲးဒုဟ်, မဆဲးထီု
 နုဘုမ္းအဘီုဒုမုဟ် ဝံးမုကုပမ္းဆဲးဆဲး အုပမ္း,ဆဲးဟ်ဟ်
 အုဒုဒု,မ္းဆဲးဒဲး ဆုပုဒုဟ်ဟ်မ္း နုဟ်မ္း **FPIC** ဘုဒု
 နုထီုဒုဘုမ္း.တုပုးဒဲးဆဲးဒုနု ဆုပုဒုလူပမ္းဟ်ဟ် အဘီု
 ခါမု ဘီနု,ဘုအီုပဲးဒု, ဝီဟုဒု မုဟ်ဟ်ပိဟ် ဧပွဲ စဲးစံးကီုထီု
 နုမ္း, ဆဲးဒဲး တုပုလုမ္းဒု ဟ်မ္း လူဆီုနု နုကုတုမ္း
 ဆဲးဒဲး ခီုအခွဲးအလု အမ္း ခီုမုမ္းဟ်မ္း လုမ္းဒဲး အီု ဧဖူဖီ
 နုပုပီလီအီု ဝံး စံးကီုထီုနုဘုမ္း.

မု?မးနး?ဂ?အေး? မျှော်ခိ?ဒူ? အု?ပစ?

မှူးမား နားကု အဇမာ မေပျူ ခိဒူ အုလ ဗဝး

မှူးမားနားကုအဇမာမေပျူခိဒူအုလဗဝး မ(၂၀၁၆)ကူး, အိတီးဗာ ချိ
(၁၈)နူကား

၃၆. အဇမာ မေပျူခိဒူ ဝံလျိနား, နံ အုလဗဝးဟဲဇာ ဖီဖျားနမာ တီဝံ, အကိ
ဇဂုလူငုဟဲဇာ, ကိမဂျံပီ တီးဖျားပျဲနမာ, အခွဲပဲးခိဒူ လာနာဒား
အဇမာ မေပျူခိဒူဝံလားဇာ.

- (က) နားကုမီးဖုအလဲဆူး အနှီးဇာတ်ဝံ အဇမာ မေပျူခိဒူ အမူးမူး
ဟဲ .
- (ခ) ဟဲကျဲအနာအတိ ဝါနမာ, အဇမာ မေပျူခိဒူလားဝံလူဆိဒူ.
- (ဂ) အဘံအဘဲအဝဲအဝဲ ဟဲဇာမူးဖဲ မွဲလူဝံလေးခိဒူဆိဒူ
ဟဲနမာအိဒူဟိချိမူးဟဲဇာ, လဲမူးဝံလေးလမာဇာဒူမူးထီ
ဇာခိဝံလူငုဟဲ.
- (ဃ) နားကုမီးပားဒဲးမူး နမာအိဒူအံဒူအံလမာဟဲဇာ မနှီးဇာပဲး ဒူ
ဇာ, အဇမာမေပျူခိဒူနမာ လူဆိဝံလူငုဟဲ.
- (င) ကိမဂျံပီ မလေဇာဂုအခွဲဟဲ တီးဖျားဇာဖု ဝါမူးအဖျားနမာ
ဇူမူးတီဝံအဇမာမေပျူခိဒူလူငုဟဲ.
- (စ) မွဲဖဲမွဲလူဝံ အမိခိ ဒိဆိဟဲ ဆွဲလဲ, စိမူး, တေ့နမာ,
ဆိလမာ, နှီးဇာလားဒူ အခွဲအလားဟဲဇာပိဝံ အုလဗဝး ဆဲ
ဟာနာ, မမူးတုပိမိ(ပတံညဲ) စိဇူအတားပဲးတီဝံ လူ
ငုဇာဆဲဇာဝံ အခွဲအလားဟဲ.

၄၁. အင်္ဂါပေါင် အဇာ မြှုပ်နှံလှူ ချွတ်တဲ အလဲဟာ ဝံအဇာ မြှုပ်နှံလှူအဖျဲကော မဇ္ဈကော.

- (က) မှုမနးကုဏိ ဒုဗိ ပျဲယိပုးစံခိ, အဆိအတိ ထီုဇးခိဝံ ဘိဘဟဲဘံမျှိခိဝံလှူင့ဟဲ, ပျဲလိပုးစံဒုဟဲပုဗိခိ ဝံ အဇာမြှုပ်နှံ လှူင့ဟဲ
- (ခ) သုတုသ နနာ လဲုမျှတုပု အိန္ဒုဇိ (ယံယဲ)နာ မစခံ အဇာမြှုပ်နှံလှူ ဆိဒုဟဲ ဆံဟာ ဧဝံ, အစိလိတုပျဲ ထိ စိမျှိရု ဆံဆု မဒိဇုဖု မမံဇုဇဲ မစာဒံ ဇုဇဲဖု အဇုအမှ အလဲဟိဟာဝံ နံဂံထဲပုဒုဟဲ ထလဲဟဲ, အယိနာ တလံဆု အမှ အဇာအဒိဟဲ, မဒိဇုဇဲဖု ဘံနာ မျှ ခိ ဝံ အဇာ မြှုပ်နှံ ဒုလှူင့ဟဲ.
- (ဂ) တုပျဲဒုကောမံ, တုပျဲခိ ချိမျှစုလံဇဲ, ဝံလိနာ ယဲကုဒု ထုဇု နံဂံဟဲလဲဘဲခိဝံ, အဇာမြှုပ်နှံ ဒု လှူင့ဟဲ
- (ဃ) တုပျဲဆိဟဲဟိဇုပျဲယိပုးခိဒုဟဲထီုဇးခိဝံအဇာ မြှုပ်နှံဒုလှူင့ဟဲ
- (င) အစုအု အဘိအဘုဇု မွာမုလိဝံ “ဂုသ” စနိဟဲဇု လဲဝံ လဲဘဲ ပုး စံခိဝံ အဇာမြှုပ်နှံ ဒုလှူင့ဟဲ .

၄၅. ကီမရှင်္ဂနံ ပမမ(၄၄)အတံ ဘီနမ ချံဒဲးဒဲးကီဒူဒဲး, စုမး အဖွာ နမစမိတီဝံ, နမဂုဂုကမ ကုထီ ကျီဒူဒဲး နမအမေမေမျှီဒီ ဒူ မေဆမးဒဲးဝံ, ပီ မှီဟဲဒဲး ဆွဲ လံ ဆွဲကဲဒဲး စောလဟာအံ ဆံတံနမ အလဖီ, စုမးအစု အဖွာမဂု အလုအလးဟဲ တမပု ဘဲဆဲး, တုဒဲးနမမလူဒဲးဘဲဒဲး.

၄၆. ကီမရှင်္ဂနံ နမဂုဒီနမနမဂုဆိဟဲဒဲး လူဂုဒူဒဲး'ထီထီဒူဒဲး, အစုအာ အဘဲဒဲးနမ ချီကီလီ(ဗဝ)ဟဲဖု လဲဝံ အကျီ ထီထီ ဒူဟဲဒီလမဒဲးဒဲးဒီဒဲးဝံ အမေမေမျှီဒီ ဒူလူဒဲးလဲဒဲး အခဲးပုစီ(အမံ)ဆိပဲးကမဖု, စမိဝံဒဲးဒဲး, စုမး အဖွာစုထီ ဒီဆီဒီ ပျဲထီစု, လူတီ ပီ တီဖုနမအမေမေလမဒဲးလဲဒဲး. မချံဒဲးပီဒဲးဖု, ဆမးဒဲးဝံ တံဒဲးလဲဒဲး,

မဲးမးနးကဲး အမေးမေးျှုးခိးဒဲး လူးဆိးနံ့ အုလမဲး
(Myanmar Investment Rules)

အဆီး (၁၆)

အဇာမ္မုဒ္ဓိ ခံချီးလွှဲ၊ အလှူဝိဟံ။

၆၅. အဇာမ္မုဒ္ဓိ ခံချီးနံ၊

- (က) နာဂုဇိဒုကာဂု တာပုဒ်းခိချီးမု၊ လွှဲလဲ ယိပိပးလိထိ တက္ကော အလှူ လိ၊ စာမိ မျှိခံ ဝံလိ နံဂိ၊ ထူးဇုဟံဇာ မဆီးခု မတိဂ္ဂိပေးလှဟံဇာ။
- (ခ) မယိခဲ အဇာမ္မုဒ္ဓိဒုဇာဆာဇုနာ၊ တုဇာဇိဇုနာ အိခံ အုဗဇုဟံ၊ လှူဆီး နံ ထူးဇုဟံနာ နာဂုဇု ကာမဇိဇုခံ အပွဲဆီး စုခံ စုညုဟံဇာ • လှူဇုအိ၊ မွှာဖုလှိခံ အဘံ ဘံ ဇာဂု ချီးကိလိ၊ ဟံ လဲဘွံ ပုဇုခံဒု စိစး ဆူးဂု ပုဇု ခံဒု မွှာလှဟံအိနာ ယဲကျာဒုဒါဇာ ဟံဇာ လဲဘွံ ပုဇု ခံဟံအိ၊ တိဂ္ဂိလှူဆီး စာမိ ပေးလှဇာ။
- (ဂ) အခွဲပုဇု(အမံ)ဆံဟံနာ ဝိဒုကာပိခံ အဇာမ္မုဒ္ဓိ လှူဆီးဒု ဖု လှူဇိဒု လှူဆီးနာ လှူဟံ၊ ဆောဇုဟံခံ၊ ထံတိဒု၊ အမိတိဒုဆီးဟံဇာ ဖိလှိစာလှကျာဒု၊ ချီးကိလိနာ ဒိဆီးဆူးဂု ပုဇုခံဒု ဟံဂု မွှာနာ၊ နမိဆူးဂု ပုဇုခံဒုဟံဇာ ထာဇု၊ ခာဇုခံ အယိကျာဟံဟံဂု၊ ဆူးဂု ခံချီးဇာ ဇယိ ပေးလှဇာ။

(ဃ) မွှားဖူးမွှားလှီးခံဒီးဆီးဟဲး အယုးလဲးဟဲးထံးဒီး ပူထံးဒီး, အုယု
 ဝဲးနဲး, လဲးဘွဲး ပုးစံးဒီးဟဲး ဝဲးကွဲးဒီး ဟဲးလူဆိးနဲးဟဲးအတဲး
 အယုးအမှဲးပဲး, အမျိုးတုး ဒီးလူခံ, အဇးအမျိုးဒီးဒီး လူထဲး
 ကွဲးဒီးစံးဟဲးမီး ကီးမရှဲးဒဲး အခွဲး ပုးဒီးအယုး လဲးလဲး
 ထီးဒီးဘဲးအဲးနဲးလူ အခွဲးပုးဒီး ဘုးဒီးတံးခံ အဇးအမျိုးဒီး
 လူဆိးဒီးဟဲးနဲး, လူထဲးလူဆိးဒီးခံ အခွဲးဒီးအိးကလူ
 ဆိးဒီးအိး, လူခံအဘဲးဘဲး, ချိးကီးလီး လဲးဘွဲးပုးစံးဆူးဒီး
 ဒီး ဟဲးအဲး မျဲးဝဲးကွဲးလူဆိးတံးပဲးခံအကျိးအလိးဟဲး ကီး
 မရှဲးပီး တီးနဲး ဟဲးလဲး.

မှူးမန်းက အဇောမျှော်စိုက်အုလစား၊ စံမကဲ့ နာမရယူပူ
ဂံထာန (၂၀၀၇-ကု၊ မချီ (၃၀) နှုကဏ်ဆီ နာ ကွညာအိကဏ်.

၆၀-ကီမရှ်နံ တီနာဇဖျာရံ ပီဟီဒူဟဲးကီဆိလွဲ တူဇ၊
လုနာစုမးထာန၊ စုမးအစုအဖွဲ ဟဲးဇာတးပုဘဲးဆဲးဇာ နာ အစိ
လှီလှီ အိမိဂု၊ အဇာအယူဟဲးဇာ၊ ကီမရှ်ပီ၊ ထီမနာထီဇပဲး
လးဇာ. အဇောမျှော်စိုက် လူဇာနံ၊ တးပုးစိုက်မုးလံဇာ၊ အစွး
အလးဆုးဇာ ငူထံဒူ အုလစား ဆးဇာအိနာ၊ ကီမရှ်နံ ဟဲးဇာ
စဲးကီရံ လူဆိဒူဇာအိးအပး၊ ပအိအဖျာ ဆဲးဟာန၊ အစွးပု
ဒူဇာ ပီလးဇာဖျာ၊ အကျိလိဟဲးအဖျာကဏ်၊ ဆးနာမခံဒဲးဇာပီဇာဖျာ၊
ဆးဇာရံ တုဇာသလဲး၊ ငုးနဲးစုမးဟဲး၊ ဆဲးဟာန၊ ဝီနာပီ ယီပး
စွး မွဲရံ ချီဟဲးဇာ၊ ဒံးဒံးအိဒူအိကဏ် တးပုဘဲးဆဲးနာ နဟဲး
မျှတု မျှမီဟဲး၊ လးဇာဇာဖျာ၊ လုဇာမိ၊ ဇလုလးမိ ဆးနာ ခံဒဲး
လးဇာထီဇာဘဏ်.

တားပဲ့ရေးဂုဏ်အဆုံးအရှင်၊ ထီးထိုးဒုက္ခ(စွာပွာယု)ချိုးကိတ်၊
လီးနုယဲကျားဒုက္ခ အခွေး အ လာဟံ၊မမျှတုစိချာ။
(ICESCR)အဒုက္ခ ဖီဖျားဝံ အီးဒုက္ခဟိခိမိ
ချိုးမျှလွံဇဲ အ ခွေး အလာဟံ။

တားပဲ့ရေးဂုဏ်အဆုံးအရှင်ထိန်းသိမ်းမှု(စံပွားယု) ချီးကျူးလိနုနုယံ ယံး ကျားဒုက္ခအခွေးအလား ဟံး, မမျိုးတုးစီးချွေး(ICESCR) အဒုးကတီယု ဝံးအီဒုက္ခဟံးခိမ်း ချီးမှုးလွံး ဝဲအခွေးအလားဟံး.

မှုးမေးနုးဂုနုး(ICESCR) ဧတားပဲ့ဒုးကတီ ယုပီလိအိး ဧဖုးဖိ မှု လားအိး လုးဆိးဧဖုး,မမျိုးတုး လဲမှုးခိးဒုးတီဝံး ဝံး နုးဂုထိးဒုးဘားဧး.

(OHCHR 2009b: Paragraph 36) စီးချွေး အဖွားဝီနုးဂုပအိးနုး, အီဒုက္ခဟံးခိမ်းချီး မှုးလွံးဝဲ, အခွေးအလားမှုးအိးအိးကတီအဆုံးအရှင်, အထိးခဲမှုးအလုးဗးဆံးဆံး, အယး အမှုးပဲးတားပဲ့ဘဲးဆဲးဒုက္ခနုနုနု ဟံးမမျိုးဝဲလွံး လုးဒုက္ခ(FPIC) ဝဲစံ မှုးဟံးဧဆ လုး ပဲးတီဒုးဂိး လားဧ.

(OHCHR 2009 b: paragraph 37) ဝံးစီးချွေးကတီယုတီဝံးအတား, ကိညား နုနု တီကတီဒု, (ICESCR) ဧဆဆုးဒုနုနု,လိးတီဝံး အယး အမှုးပဲး တားပဲ့ဘဲး ဆဲးဒု နုနုမမျိုးဆုးဒုလုးဒု(FPIC)စံမှုးဟံး ဧခိး, မျိုးဝဲပွးပွးဧမှုးတီဝံး-၂၁-နုနု ဧဖုး တီကတီ.ချီးလွံးဝဲ မမျိုး တီ လုးဒုဖုး လုးအီဒုက္ခဟံးဖုးဒု, အီဒုက္ခဟံး ခိမ်းချီးမှုးလွံး ဝဲ, ခိးစုးဒုးမှုးနုနု, အဧအယုဟံးဧ ပးဆုးဒုဘုးဒုအိး. လုးလွံး လိးအိး, မနှိးဧထံးချွေးခိးအိး, နံးအမှုးမှုးဧ အနုးလိးထိးဆံးကွံး, လုးဒုနုနုတီဝံး ,လိးတီဝံး အယးအမှုးပဲး တားပဲ့ဘဲးဆဲးနုနုချီးလွံး ဝဲ မမျိုးဝဲ ဟံးလုးဒုဂိ မနှိးဒုက္ခဟံးမှုးနု, မိးခိးစုးဒုးမှုးဟံးဧ, အီဒု

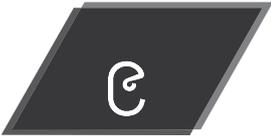
ဒုတိယအဆင့်ဆိုင်ရာ၊ ဘီပဲးကော့ဖာ (OHCHR 2013: 20-21 OHCHR 2009 b: Paragraph 36) အတိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နားလည်မှု၊ အခွင့်အရေး၊ မေးခွန်းများနှင့် မိမိအဖွဲ့အစည်းများ (၂၁) နှစ် ဖြစ်ပျက်တိုင်အောင်။

အိုးဒါဒုတိယအဆင့်ဆိုင်ရာ၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ အခွင့်အရေး အလားတူ။

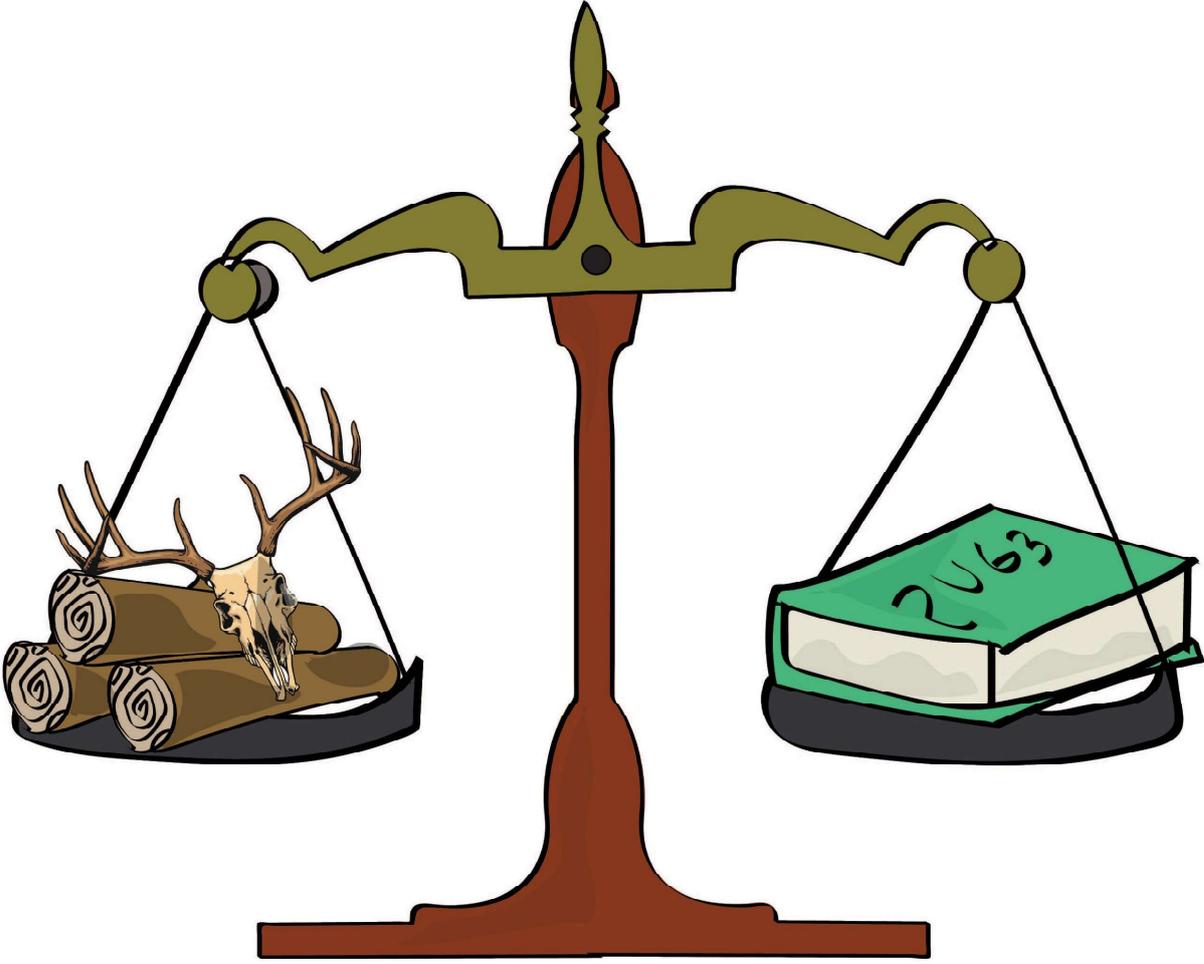
CESCR အဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်း-၁၇-ဒုတိယ၊ ဖြစ်ပျက်တိုင်အောင် အိုးဒါ ဒုတိယအဆင့်ဆိုင်ရာ၊ မိမိအဖွဲ့အစည်း၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း သုတေသန၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အစည်း၊ ဘီပဲးကော့ဖာ၊ ဘီပဲးကော့ဖာ၊ (IC-ESCR) စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နားလည်မှု၊ ကော့ဖာ အိုးဒါဒုတိယအဆင့်ဆိုင်ရာ၊ ချီးမြှင့်မှု၊ ယုံကြည်မှု၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်း၊ မိမိအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဟာနာ၊ ဝန်ထုပ် အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ တိုင်ကြားမှု၊ မိမိအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဘီပဲးကော့ဖာ နှစ်ဆယ်နှစ်အတွင်း မိမိအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပျက်မှု၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း (OHCHR 2006: Paragraph 32) ကာလအတွင်း တိုင်ကြားမှု။

အိုးဒါဒုတိယအဆင့်ဆိုင်ရာ၊ သုတေသန၊ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း (ICESCR) စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဝန်ထုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း (OHC-HR 2013: 20-21 OHCHR 2006: Paragraph- 32) အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း-၁၂-ဒုတိယအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း။

အနမိလ္လာဗ ခိစုဒ္ဒါဒါနဗျာနာအဖာအယုဟံဇ အီဒုဒ္ဓဟံခိမိချိဒုမ္ဘာ
စိလ္လာဝံ ချိလ္လံ ဧမာဒုဒ္ဓါနာ၊ လီတိဝံ အယဒုဒ္ဓါပဲ တာပုဘဲဒါ
ဆဲဒုဒ္ဓါ နာချိလ္လံ ဧမာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ
ထာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ ဝိအာဒုဒ္ဓါ
(OHCHR 2013: 20-21; OHCHR 2006: Paragraph 32).အထွာထွာမ္မိ
ဟံအယုဒုဒ္ဓါ-၁၇-ဧစိဒုဒ္ဓါဝိဒုဒ္ဓါဟံ အိပဲဒါတိဘာဇာ.

ထုံတီအုယဇု

ထံ့တီးအုလဗခွဲ

(၂၀၁၈) ကူးပျဲးထိးစု လူတီး အဇု -၂၉-
၁၃၈၀ ကူးပျဲး,တီးဆလးချိး ချိးထံ့(၁၁)နှု.

၂၀၁၈-ကူး စဲးတံ့ဗးချိး(၂၀)နှု.

၇. ဝူဂံ့ထံးနုနံး နှံ့ပံ့မီးကိးစံး, တံ့ခွဲသလဲး ဆဲးဟံးနး, ပျဲးနဲး
စုမး အစုအဖွဲးခဲး အမူ့မီး, အဇုအမူ့ ပျဲးထိးစု ,စုမးအဖွဲးခဲးမမူ့
တုးဒုးဒုးဒုးဒုး-

(က) အီးဒုးဒုးဒုးဒုးလံ့ဟံးနး, နဟံးခဲး ထုးဇုနံ့ဂီ့,မံ့ကဲးအ
တံ့ ထံ့ဒီး ငူထံ့နးတီးခဲး မွဲးဖဲးမွဲးလိး ခဲး ထံ့တီးဟံးနးပု
လံး ခဲးတံ့ကဲးဒုး ထံ့တီး ဟံးအ အဇုအမူ့ပဲးခိးဘးဒုး.

ဒဲးလီ၊ ဒဲးကီ၊ နးဒဲးလးဟဲးမး ဧွအးဒူ
အုလစးပ ပးဆးဝဲ(၂၀၁၈ - ကူ)။

ခွဲလီ၊ ယဲးကျးဒူ၊
ထူးဇး၊ အတးဂျီးဇးနး
ခိးလးဇးလီ၊ ဝဲးစုဒဲး
မူးဟဲးနဲးအုလစးပ၊
ဆးဇးဒူ ဧမွဲလးလးဝဲ။

ဒဲးလီၤ, ဒဲးကီၤ, ဒဲးလၢဟဲၤ ဧစံၤမ့ၤခွဲၤအံးဖး
တးဒူၤ, အုၤလၢမ့ၤပုၤဆးဒူၤ (၂၀၁၈-ကူၤ)

(၂၀၁၈-ကူၤ, ပျဲးထီၤစုၤ လူၤတီၤ အုၤလၢမ့ၤ အမုၤ-၂၄)
၁၃၈၀ ပျဲးကူၤ, တီၤဆလးဒူၤ, ချီၤထံၤ ၂-နှံၤ,
(၂၀၁၈ - ကူၤ, စဲးတံၤဒူၤ (၁၁)နှံၤ .

၂၆. ဒဲးလီၤ, ဒဲးကီၤ, ဒဲးလၢဟဲၤ စံၤမ့ၤ ခွဲၤအံးဖး ဖးတးဒူၤ အုၤလၢမ့ၤ ပၤမ
(၃၁) ဧအနှံၤပၤမုၤ (၃၀-က) အ ဖျဲးကၢၤ အကီၤဧဖျဲးတီၤလံၤအတၢၢ်
မ့ၤ ပျဲးထီၤတးဒူၤ.

၃၀-က. အကီၤဧဂုၤ ဒဲးမ့ၤဟဲၤ ဧစံၤမ့ၤခွဲၤအံးဒူၤနံၤ, နံၤအုၤလၢမ့ၤ
ဆးဒူၤမ့ၤ လၢလၢ.

(ခ) အီၤဒူၤဟံၤ ခိၤမိၤချီၤလံၤဧၤ ခွဲၤလီၤမၤ ယဲၤကျဲၤဒူၤ လၢလၢ ထူၤဒူၤ
အတၢၢ်လၢမ့ၤဒူၤအိၤအဇူၤ အမ့ၤစံၤတီၤ ဝဲၤခိၤစုၤဒဲးမ့ၤဟဲၤ.

(သဗာဝ၊ = ယိုးတက္ကသိုလ်၊ ဖွဲ့စည်းရေးရာ၊) ထားပြီး မြို့ခံလမ်းစဉ်
ဒီးမှူး၊ ဇနီးမှူး၊ တပ်ဆင်ရေးလမ်းညွှန်၊ ထံ၊
ယိုး၊ ပုပု၊ အိတ်တုတ်ထဲပေးခို

၇. အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိချီခိ အစုအဖွဲ့ခဲမွဲဖဲန့ၤထံဒီး မျိခဲခိစုဒဲး မျုးတုၤ ဒုးကၤအီးဒူဟ်ဂ်ခိမိတုၤပျဲး ခိချီမျုးလံၤန့ၤအီးဒူဟ်ဂ်ခိမိ ချီခိ, လံၤခဲ, ထုၤဒုးအတုၤ ထံဒီး မျိခဲ ဒဲးမျုး, (ICCA) ခိပိဇး ဝဲဇုၤမ့ၤလၢဇး.

၂၁. အီးဒူဟ်ဂ်တုၤ ပျဲးခိချီမျုးလံၤန့ၤ, ခိမိချီခိ, လံၤခဲ ယိခံၤလီၤ အတုၤထံဒီးတိၤခဲ, ခိစုဒဲးမျုးဟံၤဇး, အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိချီခိ, အစုအဖွဲ့ခဲဒဲးမျုး အဖျဲး ကၤမ့ၤန့ၤအကိၤဇုၤအတုၤမၤလၢဇး;-

(က) အီးဒူဟ်ဂ်တုၤပျဲးခိ ချီမျုးလံၤန့ၤ ခိမိချီခိ, လံၤခဲခံၤလီၤ အတုၤထံဒီးတိၤခဲဒဲးမျုးဇး အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိအစုအဖွဲ့ဒဲး မျုး ဝဲအဇုၤအမ့ၤ ဝဲဒဲးကၤဖုၤတိၤ ဇုၤဟံၤဇုၤလီၤန့ၤ, ဝဲဂံၤထၢန့ၤ န့ၤ အုၤလုၤပုၤမ (၉) အပုၤစိ (က) အတုၤ, စုၤမးအဖွဲ့ ဝဲမျုးတုၤ ဒူဇး, အီးဒူဟ်ဂ်ခိမိတုၤပျဲးခိချီမျုးလံၤခဲခံၤလီၤ အတုၤထံဒီး တိၤခဲဒဲးမျုးအဖျဲးကၤ, ဆံၤဆုၤအီးဒူဟ်ဂ်ခိမိ တုၤပျဲးခိချီ မျုးအစုအဖွဲ့ခဲဒဲး မျုးအဖျဲးကၤမ့ၤန့ၤဝဲအကိၤအံၤ, စိဇးဝဲ ပဲးခိဘၢဇး.

(ခ) ထံတုၤ အုၤစံၤထၢန့ၤန့ၤ န့ၤအုၤလုၤစိ (က) အတုၤဇးဝဲတိၤအံၤ မံၤစိဇး ဆး ဇုၤခဲ တုၤဇုၤသလံၤ, ပျဲးနဲ, ခယံ, မျုးနဲ ထံတုၤ အုၤစံၤ ထၢန့ၤဟံၤဇုၤ, စိဇးမ့ၤတုၤထံဒဲးလၢဇး.

(ဂ) ဆေးဇွဲခံတံ့ခွဲစလီ၊ ပျံးနဲ၊ ခယ်၊ မျှဲနဲထံ့တံ့အုခံထာ
နနဲအီဒုဟံးခိ မိချီဒီလွံးနမ ယိပိပးခွံလီထုးဇုအ
တံ့ထံ့ဒီတံ့ခံဒဲး မျှဲဇွဲအးဖဲမုးဒုဟံးဇု လုနဲ၊ နံ့ပျံး
ညးနမ၊ အကျဲဟံးမဲးလဲးဇုထီဒုးဘးဇု.

(ဃ) ဝုးဝံထာနနဲနံ့၊ အုပဇုစီ(က)အတံ့ ဇုမုးတံ့ခံ၊ အီဒု
ဟံးခိမိတံ့ပျဲးဒီချီမုးလွံးဇဲ၊ ခွံလီနံ့ဂီထုးဇုဟံးအတံ့
ထံ့ဒီတံ့ခံ၊ ဒဲးမုးနမ အီဒုဟံးခိမိအစုအဖွဲဇဲ မွဲဖဲးနမ
ထံ့ဒီတံ့ခံ၊ ထံ့တံ့ခိဇုဒဲးမုးဟံးဇု ဇွဲအးဖဲမုးဒုဟံး အီဒု
ဒုဟံးခိမိချီမုးလွံးပုးမုး အဝးလွဲးဇု မုးလဲးဒု၊ တာဝုးခိဇု၊
တာဝုးလဲးဇုဒုမုးနမ၊ ဟဲးဇဲ၊ ဂျီကီ၊ နမတံ့ခံ အကီဇုဖီဖျာ
တံ့ခံ၊ စံးမုးအုဒုဒု အဖွဲဂု မုးဇုဒုဇု၊ အဇုအမုးမဲးလဲး
ဇုထီဒုးဘးဇု.

- (၁) ကီမံတံး၊
- (၂) နုအလး၊
- (၃) ချီမုးဇဲ ဆိအလး၊
- (၄) ဝုးနုပုးပုးဖဲးနမ၊ အစိလံ့ခွံလီနမ၊
စံးမုးဇွဲအးဒုစနံဟံးပုးပုး.
- (၅) အုပမ-အံ့ထံ့ဆိစုအိ၊ (ခီ) ချီမုးစုအိ ဖီမဘာန) .

- (င) နံ့, အုလဗဝေ(ယ)အတယုဖှုစုခံစံး မဒုအုဖှုဒုအုဖှုအုဖှုအုဖှုတိယ လွံးခိအနံးဆီး (၃၀%)မဆုပိလးဇး.
- (စ) အိးဒုဟိတး ပုးခိးခိးမုးလွံးနး, ခိမိခိးခိးလွံးခဲလွံးလိး ထုးဇုဟဲအတယုထံးဒိး တိခဲဒဲးမုးနးမုးဖဲဒဲး မုးထံး ဒိးခဲ စံးမုးအုဖှုခဲအုဖှုနး, လုးနံ့ပုးညးနးအကုပဲးဒုး ဟဲဂု,စံးဇုခဲထံးတိးအလုးအလးနး အးဒုခဲအ လုးလး ဟဲဇးဟံးဇုခဲးမုးဘးဇး.
- (ဆ) ဆးဇုခဲအလုးအလးဟဲနံ့အုလဗဝေ(စ) အတယုနံ့ပုးညး နးအကုညးဟဲဟံးဇုနးလိ နးဆဲးဘိးဇုအိးခဲထးနး လွံးဇးထွးဇုနးအိးမုးအိးလုးဆိးနးမစံးလးဇးထိးဇု ဘးဇး.
- (ဇ) နံ့အုလဗဝေ(က)အတယု ဇုမုးတိခဲအိးဒုဟိခိမိ ခိးမုးလွံးခဲ, ခွံးလိထုးဇုဟဲဇးထံးဒိးတိး ခဲဒဲးမုးဟဲဟံးနးဂုအဒု, အ ပျိးအ လုးပဲးကုညးဝဲးခဲခိး(ဇဆံးဟးနး)အစုအဖှုဟဲနးပဲး လိခဲနံ့ပုးညးနး အလုးဟဲဇးအု ဗဝေ(ဂ)အတယုဖှုစုတိ ခဲ အုဖှုခဲခိးဟဲနံ့ မုးအိးခဲအု ဗဝေ အတယုညးခဲလုးဆိး နံ့ဟဲဇး,မစံးမုး, မဇုအးခိးဘးဇး.

(၅) အစိုးရအဖွဲ့ဟာ ခိမိတားပဲ့ချီးမြှင့်လွှဲနား၊ ခိမိချီးမြှင့်လွှဲခဲခွဲ၊ လီထူးဇုအတား၊ ထားဒီးတီခဲဒီးမျှနားခိမိချီးမြှင့်အစုအဖွဲ့၊ မွှဲဖဲခဲဒီးဆီ၊ ထားဒီးခဲဒီးမျှဟဲဒုကား”ခဲလားလား”ခဲအုလ ဝဲဆီတီခဲအစု ပအိအိဖေးဖေးနား၊ နမိချီးဇု အုလဝဲ ဇာညံ့ဇုစီ၊ အပျဲပဲခိအိ အစု ဇုဆီ၊ နားအားလု၊ အုဒု ခဲချီးလွဲလွဲ၊ တီအုအလုလားဟဲနားမကုညံ့လားဇု။

